

## 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet

### a gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. §-a (3) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján - a pénzügyminiszterrel egyetértésben - a következőket rendeljük el:

**1. § (1)** A rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott gépkocsikra - a külön jogszabályban meghatározott muzeális jellegű gépjárművek kivételével -, a gépkocsik felülvizsgálatát végző személyekre, illetve szervezetekre, továbbá a felülvizsgálati tevékenységet ellenőrzőkre terjed ki.

(2) A fegyveres erők és a rendvédelmi szervek gépkocsijaira a rendelet hatálya annyiban terjed ki, amennyiben a felügyeletet ellátó miniszter - a gazdasági és közlekedési miniszterrel, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel egyetértésben - e rendeletben foglaltaktól eltérően nem rendelkezik.

**2. §** A rendelet alkalmazásában

a) *kis-tehergépkocsi, kis-busz*: 3500 kg-nál nem nagyobb megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi, illetőleg autóbusz;

b) *hagyományos Otto-motor*: olyan motor, amelynek hengerében a keverék meggyújtása külső energia bevitellel (elektromos szikrával vagy más módon) történik, és a keverék összetétele a kipufogógázok összetételétől független; a motor működési módja szerint lehet kétütemű vagy négyütemű, üzemanyaga lehet benzin, PB-gáz, földgáz és kipufogórendszerében lehet utókezelő berendezés is; e jellemzőket a megnevezéshez csatolt jelzők mutatják, ha a megkülönböztetés indokolt;

c) *hagyományos Otto-motoros gépkocsi*: hagyományos Otto-motorral meghajtott gépkocsi;

d) *szabályozatlan keverékképzésű, katalizátoros motor*: olyan Otto-motor, amelynek keverék összetételét a kipufogógázok összetételétől függően nem befolyásolják; kipufogórendszerébe oxidációs vagy három komponensre ható katalizátor van beépítve, amely a szabályozás hiányában jellemzően oxidációra alkalmas;

e) *szabályozatlan keverékképzésű katalizátoros gépkocsi*: szabályozatlan keverékképzésű, katalizátoros motorral meghajtott gépkocsi;

f) *szabályozott keverékképzésű, katalizátoros motor*: olyan Otto-motor, amelynek keverék összetételét a kipufogógázok összetétele alapján zárt szabályozókörral befolyásolják; kipufogórendszerébe három komponensre ható katalizátor van beépítve, amely megfelelő keverékösszetétel mellett egy lépésben képes redukcióra és oxidációra;

g) *szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsi*: szabályozott keverékképzésű, katalizátoros motorral meghajtott gépkocsi;

h) *dízelmotor*: olyan motor, amelyben a keverék meggyulladását a kompresszió által létrehozott magas hőmérséklet biztosítja és a tüzelőanyag mennyiség főként fordulatszámfüggő szabályozását különböző mechanikus, hidraulikus, illetve pneumatikus szerkezetek biztosítják; a motor működési módja szerint lehet kétütemű vagy négyütemű; üzemanyaga lehet gázolaj, gáz-gázolaj vegyes üzem, vagy egyéb öngyulladásra képes tüzelőanyag; kipufogórendszerében lehet utókezelő (különösen katalizátor, részecske szűrő) berendezés is; e jellemzőket a megnevezéshez csatolt jelzők mutatják, ha a megkülönböztetés indokolt;

i) *elektronikusan szabályozott dízelmotor*: olyan dízelmotor, amelyben a motor hengerében történő befecskendezést (tüzelőanyag mennyiséget, befecskendezési időpontot, eloszlást, ütemezést, adagolás-kezdetet) különböző működési jellemzők és igények alapján, általában a legalacsonyabb szennyező anyag kibocsátás céljából elektronikusan is vezérelik; nem feltétel, hogy a végfordulatszám határolás és az alajjárati fordulatszám szabályozás is elektronikusan történjen;

j) *dízelmotoros gépkocsi*: dízelmotorral vagy elektronikusan szabályozott dízel motorral meghajtott gépkocsi;

k) *egyéb üzemű gépkocsi*: a b), d), f) és h) pontokban foglaltaktól eltérő működésű motorral meghajtott gépkocsi, nem zárva ki azt, hogy az említett pontokban szereplő motorral is rendelkezik (akkumulátoros vagy tüzelőanyag-cellás elektromos gépkocsi, illetve elektromos és belső égésű motor kombinációjával meghajtott gépkocsi);

l) *közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt gépkocsi*: a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló 89/1988. (XII. 20.) MT rendeletben meghatározott tevékenységekhez használt gépkocsi;

m) *szerviz körülmények között végzett mérés*: a Magyar Köztársaság területén előírt és szokásos jármű fenntartóipari és javítóipari helyiségekben, nem szabad térben, pontosabban nem szabályozott zárt munkahelyre jellemző környezeti körülmények között, általában hálózati energia ellátás mellett végzett vizsgálatok és mérések;

n) *rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmas műszer*: olyan komplex műszeregység, amely

na) képes a környezetvédelmi felülvizsgálat technológiája szerinti jellemzők mérésére,

nb) lehetővé teszi a felülvizsgálathoz előírt, nem közvetlenül mért, illetve az értékeléshez szükséges jellemzők és adatok bevitelét, illetve memóriában tárolja az értékeléshez szükséges adatokat,

nc) a felülvizsgálat megkezdése előtt, illetőleg a felülvizsgálat alatt ellenőrzi a szükséges adatok meglétét, a felülvizsgálati feltételek teljesülését, illetve a mért adatok megfelelőségét (a következő vizsgálati fázis megkezdése szempontjából),

nd) alkalmas a felülvizsgálat befejezése után a részleges értékelésre és a mérési jegyzőkönyv (tanúsítvány) nyomtatására, továbbá a jármű megfelelőségének automatikus értékelésére; a műszer részletes jellemzőit az 5-7. számú melléklet határozza meg;

o) *zavarjelző lámpa (MIL - Malfunction Indicator Lamp)*: sárga fényjelzést és/vagy hangjelzést adó készülék, amely jelzi a környezetvédelmi szempontból lényeges szerkezeti részek meghibásodását, valamint tájékoztat a szennyezőanyag-kibocsátás szempontjából lényeges szerkezeti elemek, alkatrészek ellenőrzésére szolgáló fedélzeti diagnosztikai rendszerhez (OBD, illetve EOBD rendszer) kapcsolt bármely szennyezőanyag-kibocsátással kapcsolatos elemnek vagy magának az OBD rendszernek a működési zavaráról;

p) *fedélzeti diagnosztikai rendszer (OBD, OBD II vagy EOBD, a továbbiakban együtt: OBD)*: a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: MR.) A. Függeléke A/2. számú mellékletének XI. Részében foglaltaknak megfelelő rendszer, amely ellenőrzi a kipufogógázok összetételét befolyásoló lényeges szerkezeti elemek működését, a zavarjelző lámpa bekapcsolásával jelzi valamely elem meghibásodását, és a fedélzeti számítógépben szabványos hibakódok tárolásával megadja a hiba valószínű helyét. Az OBD rendszernek a gépkocsi tulajdonosa, illetve a környezetvédelmi ellenőrzést végző számára látható elemei a zavarjelző (MIL) lámpa és az utastérben elhelyezett diagnosztikai csatlakozó;

q) *fedélzeti diagnosztikai rendszerrel felszerelt gépkocsi*: olyan, 2003. január 1-je után gyártott, az EURO-3 környezetvédelmi követelményeket teljesítő gépkocsi, amely rendelkezik a p) pont szerinti követelményben rögzített OBD fedélzeti diagnosztikai rendszerrel;

r) *OBD kiolvasó*: a diagnosztikai csatlakozón keresztül a jármű fedélzeti diagnosztikai rendszeréhez csatlakoztatható, azzal kommunikálni képes berendezés, amelyen keresztül a felülvizsgálat előírt adatai és a szabványos hibakódok megjeleníthetők.

**3. §** A belső égésű motorral vagy belső égésű motor és más hajtási mód kombinációjával felszerelt személygépkocsi, tehergépkocsi, vontató és autóbusz (a továbbiakban együtt: gépkocsi) tulajdonosának (üzemben tartójának) - a kipufogógázokkal kibocsátott levegőszennyező anyagok mennyiségének ellenőrzése, illetve csökkentése érdekében - a 4. §-ban meghatározott időpontokban, illetve időközönként a környezetvédelmi felülvizsgálatot el kell végeztetnie.

**4. § (1)** A gépkocsi az első hazai, illetve ismételt forgalomba helyezése, típusazonos motorcsere, valamint hatósági alvázszámmal való ellátása napjától számított 15 nap elteltével a közúti forgalomban csak érvényes igazolással vehet részt.

(2) Minden soron következő környezetvédelmi felülvizsgálat időpontját, a 9. § (1) bekezdése szerinti igazolással és plakett érvényességi határidejét az elvégzett felülvizsgálat dátumától számítva

a) hagyományos Otto-motoros és szabályozatlan keverékképzésű katalizátoros gépkocsi esetében egy évben,

b) szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsi esetében - a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési szolgáltatásokhoz használt gépkocsi kivételével - a gépkocsi első használatbavételének évét követő

ba) 4 naptári éven belül három évben,

bb) 4 naptári éven túl, de 6 naptári éven belül két évben,

bc) 6 naptári éven túl egy évben,

c) a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési szolgáltatásokhoz használt szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsi esetében a gépkocsi első használatbavételének évét követő

ca) 4 naptári éven belül két évben,

cb) 4 naptári éven túl egy évben,

d) a legalább az ENSZ EGB 83.02./C, illetve 49.02./B vagy az azoknál szigorúbb, továbbá az azokkal külön jogszabály szerint egyenértékű előírásokat kielégítő dízelmotoros gépkocsi esetében - a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési szolgáltatásokhoz használt gépkocsik kivételével - a gépkocsi első használatbavételének évét követő

da) 6 naptári éven belül két évben,

db) 6 naptári éven túl egy évben,

e) a legalább az ENSZ EGB 83.02./C, illetve 49.02./B vagy az azoknál szigorúbb, továbbá az azokkal külön jogszabály szerint egyenértékű előírásokat kielégítő, a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési szolgáltatásokhoz használt dízelmotoros gépkocsik esetében a gépkocsi első használatbavétel évét követő

ea) 4 naptári éven belül két évben,

eb) 4 naptári éven túl egy évben,

f) minden egyéb dízelmotoros gépkocsi esetében egy évben,

g) egyéb üzemű gépkocsi esetében a beépített belső égésű motor, a használati mód és az első használatbavétel évét követően eltelt idő szerint, az a)-f) pontok alapján kell meghatározni.

(3) A 10. § (3) bekezdése szerinti, vagy az igazolólap érvényességének a 11. § (5)-(7) bekezdéseiben meghatározott korlátozása miatt szükséges soron kívüli környezetvédelmi felülvizsgálatot követő felülvizsgálatának időpontját a (2) bekezdés alapján kell meghatározni.

5. § (1) A környezetvédelmi felülvizsgálat tartalmát

a) a 4. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott gépkocsira az 1. és a 2. számú melléklet,

b) a 4. § (2) bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott gépkocsira az 1. és a 3. számú melléklet,

c) a 4. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti, OBD rendszerrel is felszerelt gépkocsira az 1. és a 13. számú melléklet,

d) a 4. § (2) bekezdésének d)-f) pontjában meghatározott gépkocsira az 1. és a 4. számú melléklet,

e) a 4. § (2) bekezdésének g) pontjában meghatározott gépkocsira az 1. számú melléklet és a beépített belső égésű motortól és a használati módtól függően a 2-4. és a 13. számú melléklet, illetve a technológiai részletszabályok tekintetében a Közlekedési Főfelügyelet (a továbbiakban: KFF) szabályzata írja elő.

(2) Márkaszerviz által értékesített új gépkocsi esetén a jármű az (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti mérések végrehajtása nélkül is megfelelőnek minősíthető, és kiadható a környezetvédelmi igazolólap és a plakett, ha a gépkocsi jellemzői a gyártó által meghatározott valamennyi átadási, műszaki és minőségi követelménynek megfelelnek.

(3) A környezetvédelmi felülvizsgálat módszereinek fejlesztése, a technikai fejlődés által lehetővé váló új vizsgálati eljárások üzemi kísérletben történő kipróbálása érdekében a KFF, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: GKM) egyetértésével - a feljogosított felülvizsgáló, és cégbíróági bejegyzése szerint kutatás-fejlesztési tevékenységet is folytató szervezet kérelmére - az (1) bekezdésben előírtaktól eltérő, azokkal legalább egyenértékűnek ítélt módszer alkalmazását is engedélyezheti, legfeljebb 2 év időtartamra. Az engedélyt indokolt esetben a KFF megújíthatja.

6. § (1) A gépkocsi környezetvédelmi felülvizsgálata során a kipufogógáz szennyezőanyag tartalmának megengedett legnagyobb mértéke, valamint a szabályozott keverékképzésű motorok légviszonyára vonatkozó követelmény a gyártó által, az általa kibocsátott műszaki dokumentációban (javítási kézikönyv, vizsgálati, beállítási utasítás stb.) előírt, türemszöveggel együtt értelmezett érték. Dízelmotoros járművek esetében a gyártó által előírt füstölési érték az ENSZ EGB 24. számú előírás, illetve azzal külön jogszabály szerint egyenértékű előírások szerint a füstölés alapján történő jóváhagyást jelző táblán feltüntetett adat. A gyártó által kibocsátott dokumentációban szereplő adatok helyett alkalmazható a KFF által elfogadott kiadványokban, adatbázisokban az adott típusra (változatra, kivitelre) megadott érték. A KFF a jóváhagyott adatforrások listáját évente közzéteszi a GKM hivatalos lapjában.

(2) A területi közlekedési felügyelet kezdeményezheti a KFF-nél adott típusra (kivitelre, változatra, gyártási évjáratra), továbbá speciális gépkocsikra az (1) bekezdésben előírtól eltérő határértékek megállapítását, ha a gyakorlati tapasztalat és szakértői vélemény igazolja a gyári dokumentációban, illetve a jóváhagyott adatbázisokban szereplő értékek betarthatatlanságát, vagy a típusra (kivitelre, változatra) a jóváhagyott adatbázisok nem tartalmazzák a felülvizsgálat során ellenőrizendő értékeket. Az új határértéket a KFF javaslata alapján a GKM a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal egyetértésben állapítja meg. A megállapított határértéket a KFF közlemény formájában a GKM hivatalos lapjában teszi közzé.

(3) A környezetvédelmi felülvizsgálat során a kipufogógáz szennyezőanyag tartalmának megengedett mértéke, valamint a szabályozott keverékképzésű motorok légviszonyára vonatkozó követelmény a 2-4. és a 13. számú mellékletek szerint gyári adat hiányában alkalmazandó érték, ha a felülvizsgáló rendelkezésére álló, az (1) bekezdés szerinti jóváhagyott adatbázis, és a KFF (2) bekezdés szerinti közleménye az adott típusra (kivitelre, változatra), illetve valamelyik szennyezőanyagra vagy a légviszonyra vonatkozóan nem tartalmaz adatot, vagy a gépkocsit utólag katalizátorral szerelték fel (nem gyári kivitel).

(4) A motor normális működése mellett elérhető legalacsonyabb kibocsátási szintre kell szabályozni, és az így elért értékkel megfelelőnek kell minősíteni az 1969. július 1-je előtt gyártott négyütemű Otto-rendszerű motorral meghajtott gépkocsit, ha nem teljesíti a 2., illetve 4. számú melléklet szerint gyári adat hiányában rá alkalmazandó határértéket.

(5) A KFF kérelemre, államigazgatási eljárás keretében, szükség esetén a kérelmező költségére szakértő igénybevételevel állapítja meg a környezetvédelmi felülvizsgálat módszerét és tartalmát azon gépkocsi esetében, amelynél az 5. § (1) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárások nem alkalmazhatók. A KFF tájékoztatja a területi közlekedési felügyeleket az elfogadott módszerről, amelyek a felülvizsgáló szervezetek felé továbbítják a tájékoztatást.

(6) A közúti forgalomban részt vevő, verseny céljára kialakított gépkocsik esetén a területi közlekedési felügyelet az engedélyezési eljárás során, az engedélyező határozatban határozza meg a motor beállítási adatait és a megengedett kibocsátási értékeket. Az engedélyező határozatot a versenygépkönyvvel együtt kell tartani.

(7) A (3) bekezdés szerint megfelelőnek minősített gépkocsi igazolólapján értelemszerűen a 2-4. és a 13. számú mellékletben gyári adat hiányában meghatározott kibocsátási határértékeket és további jellemzőket kell az igazolólapon gyári adatként szerepeltetni. A (4) bekezdés szerint megfelelőnek minősített gépkocsi igazolólapján a mért értékeket kell az igazolólapon gyári adatként és mért értéként is szerepeltetni. A (3) és (4) bekezdés szerint megfelelőnek minősített gépkocsikról a felülvizsgáló helynek kimutatást kell készíteni és azt havonta meg kell küldenie a területileg illetékes megyei (fővárosi) közlekedési felügyeletnek (a továbbiakban: területi közlekedési felügyelet). A kimutatás tartalmát és formáját, statisztikai feldolgozásának és felhasználásának módját a KFF szabályzatban [5. § (1) bekezdés e) pontja] határozza meg.

7. § (1) A környezetvédelmi felülvizsgálatot a területi közlekedési felügyelet által kijelölt, a felülvizsgálat végzésére feljogosított gépjárműfenntartó gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: felülvizsgáló szervezet) végezheti, amennyiben a 11. számú mellékletben foglalt feltételeket teljesíti és

a) megfelel a gépjárműfenntartó szervezetre vonatkozó külön jogszabályban meghatározott feltételeknek,

b) rendelkezik a 4. § (2) bekezdés a)-f) pontja szerinti gépkocsi kategória környezetvédelmi felülvizsgálatához szükséges, a gyártó vagy a képviselő, illetve e rendelet szerint meghatározott vizsgálati célra alkalmas eszközökkel és technológiákkal, illetve a hozzájuk tartozó adatokkal és technológiai információkkal, a KFF által jóváhagyott adatbázisok egyikével,

c) 2003. december 31. után a felülvizsgálatot végző szakemberek (tanúsítványadók) a felülvizsgáló szervezetnél a vizsgálandó gépkocsi kategória mindenkor technikai színvonalának megfelelő, a KFF által felhatalmazott szervezet által végzett képzésben (10. számú melléklet) részt vettek és sikeres vizsgát tettek, illetve a továbbképzést háromévenként megismételték,

d) 2003. december 31. után rendelkezik "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas" gázelemző és/vagy füstölésmérő mérőműszerrel, illetve mérőrendszerrel.

(2) A felülvizsgálathoz előírt feltételek teljesítése esetén a kijelölés (feljogosítás) nem tagadható meg.

8. § (1) A gyártó, illetve a gyártó képviselőjének kérelmére a gazdasági és közlekedési miniszter által kijelölt szakértő intézmény vizsgálata szerint az 5-7. számú mellékletekben meghatározott követelményeket igazoltan kielégítő gázelemzőt, illetve füstölésmérőt, vagy azokat is tartalmazó mérőrendszert (a továbbiakban: műszeregység) a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) minősíti "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas"-nak (a továbbiakban: RKFA).

(2) Műszer, illetve műszeregység típusok RKFA minősítését, valamint a már minősített műszeregység típus működését érintő bármilyen változtatást (módosítást, részleges továbbfejlesztést stb.) követő ismételt minősítését a műszeregység gyártójának, vagy külföldi gyártás esetén magyarországi képviselőjének kell kérelmeznie. Amennyiben korábban forgalmazott, már használatban lévő műszernek nincs hazai forgalmazója, vagy a gyártója megszűnt, a kérelmet a műszeregység tulajdonosa 2003. december 31-ig egyedileg is benyújthatja.

(3) A minősítéshez benyújtandó kérelemhez csatolni kell a gyártmány, típus és verzió szerint megjelölt műszeregység műszaki leírását, valamint a későbbi azonosíthatóságot biztosító műbizonylat tervezetét, továbbá az Országos Mérésügyi Hivatal (a továbbiakban: OMH), a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet (a továbbiakban: MEEI), valamint az (1) bekezdés szerinti kijelölt szakértő intézmény szakvéleményét.

(4) A KKF a minősítés eredményéről a kérelmezőt határozatban értesíti. Az engedélyező határozat másolatát és a műbizonylatot műszerkísérő okmányként kell kezelni.

(5) A minősítés és a szakvélemény kiadásának költségei a kérelmezőt terhelik.

(6) Az RKFA minősítésű műszerek, műszeregységek listáját (gyártó, gyártmány, típus) a KFF a GKM hivatalos lapjában teszi közzé, első ízben 2002. december 31-ig. Az ezt követően minősített műszerekre, műszeregységekre vonatkozóan a KFF a minősítést követő 60 napon belül jelentet meg közleményt.

9. § (1) A környezetvédelmi felülvizsgálaton megfelelt gépkocsihoz a felülvizsgáló szervezet

a) kiállítja a 8. számú mellékletben meghatározott tartalmú igazolólapot, és

b) felrögzíti a gépkocsi hátsó rendszámáblására a 9. számú mellékletben meghatározott plakettet.

(2) Az igazolólap hatósági engedélynek minősül. Az elveszett, eltulajdonított vagy megsemmisült igazolólap helyett másolat nem állítható ki. Az igazolólap pótlására újabb felülvizsgálatot kell végezni. A plakett az igazolólapalal összhangban jelzi a környezetvédelmi felülvizsgálat érvényességét, és színével elősegíti a hatóságok által rendkívüli légszennyezettség esetén teendő intézkedések végrehajtását. Amennyiben a plakett megsérült vagy azt jogosulatlanul eltávolították, a gépkocsi tulajdonosa, illetve üzemeltetője azt köteles 15 napon belül pótolni.

(3) Az igazolólap vagy a plakett megsérülése, rongálódása, valamint a plakett jogosulatlan eltávolítása esetén, a régi, érvényes, de még olvasható igazolólap adatai alapján - az érvényességi idő meghagyásával - bármely felülvizsgáló szervezet az eredeti igazolólap elvétele mellett, mérés nélkül új igazolólapot ad ki és új plakettet helyez fel. A rendszám jogszerű megváltozása esetén (eltulajdonítás, a járműre a külön jogszabályban meghatározott különleges hatósági jelzést szereltek fel stb.) a területi közlekedési felügyelet az érvényes igazolólap érvényességi idejének változatlanul hagyásával új igazolólapot ad ki és plakettet helyez fel. Az igazolólap és plakett cseréjének, felhelyezésének díját külön jogszabály határozza meg.

(4) A felülvizsgáló szervezet az igazolólap kiadásával, illetve annak megtagadásával összefüggő hatósági eljárásban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései szerint jár el azzal, hogy a felülvizsgáló szervezet felettes szerve a területi közlekedési felügyelet.

(5) Külön jogszabály előírásai szerint a légszennyezésre, illetőleg a zajkibocsátásra vonatkozó jóváhagyási jellel ellátott és érvényes igazolólapalal rendelkező gépkocsi üzemen tartóának kérelmére a területi közlekedési felügyelet a 8. számú mellékletben meghatározott igazolólapon a "Környezetvédelmi jóváhagyás" rovat megfelelő kitöltésével igazolja a külön jogszabály szerinti kedvezményre való jogosultságot.

**10. § (1)** A gépkocsi időszakos műszaki vizsgálatát forgalomból kivont, kitiltott gépkocsi ismételt forgalomba helyezése, típusazonos motorcsere, valamint a gépkocsi hatósági alvázszámmal való ellátása esetének kivételével csak érvényes igazolólap bemutatása mellett lehet elvégezni.

(2) A gépkocsi kipufogógázának összetételét érdemben befolyásoló alkatrész cseréjét, javítását vagy elállítását követően a kipufogógázok szennyezőanyag-tartalmát e rendeletben foglaltak szerint kell ellenőrizni, illetőleg azt szükség esetén meg kell változtatni. Ennek elvégzéséért a javítást végző a felelős.

(3) A gépkocsi motorjának cseréjét, a motornak az emissziót befolyásoló, jelentős megbontásával, átalakításával (pl. kettős üzemre átalakítás) járó, a szabályozott keverékképzésű gépkocsi motorok keverékképző rendszerét érintő javítása, valamint a katalizátor cseréje esetén soron kívüli környezetvédelmi felülvizsgálatot kell elvégezni. A javítási technológiának a környezetvédelmi felülvizsgálatot is tartalmaznia kell, amelynek végrehajtásáért a javítást végző szervezet felelős.

**11. § (1)** Az igazolólap és a plakett ellenőrzését, valamint a (3) bekezdés szerinti ellenőrzéseket a közúti forgalomban a rendőrhatóság és a területi közlekedési felügyelet végzi. A gépkocsi kipufogógázának szennyezőanyag-tartalmát a közúti forgalomban és a telephelyi ellenőrzés során a területi közlekedési felügyelet ellenőrzi.

(2) A gépkocsi levegőszennyező hatásának a közúti forgalomban végzett ellenőrzése során a kipufogógáz szennyezőanyag-tartalmának megengedett mértéke a 2-4. és a 13. számú mellékletekben az adott gépkocsira gyári érték hiányában meghatározott határérték. Amennyiben a 6. § (1), (2) vagy (5) bekezdése szerinti, az igazolólapon szereplő érték a 2-4. és a 13. számú mellékletekben meghatározottaknál magasabb, a közúti ellenőrzés során azt kell a határértéknek tekinteni.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során a zavarjelző (MIL) lámpa járó motor mellett hibát jelez, vagy a dízelmotoros gépkocsi füstölése olyan mértékű, hogy vélelmezhető, hogy a kipufogógáz szennyezőanyag-tartalma az előírtól magasabb, akkor a területi közlekedési felügyelet eljárása során, illetve a rendőrhatóság jelzése alapján a gépkocsit 15 napos határidővel a környezetvédelmi jellemzők ellenőrzésére berendeli.

(4) Ha a gépkocsi kipufogógázainak szennyezőanyag-tartalma a közúti vagy a telephelyi ellenőrzés, illetve az időszakos vizsgálat alkalmával végzett műszeres mérés szerint a gyártó által előírtól magasabb, de a (2) bekezdés szerinti értéket nem haladja meg, a gépkocsivezető figyelmét fel kell hívni az eltérésre.

(5) Ha a gépkocsi a közúti vagy a telephelyi ellenőrzés, illetőleg az időszakos vizsgálat alkalmával végzett műszeres mérés szerint a gépkocsitípusra e rendeletben meghatározott megengedhető legmagasabb mértéknél többet szennyez, a területi közlekedési felügyelet a helyszínen

a) az igazolólap érvényességét 15 napra korlátozza, és

b) a plakettet a rendszámábláról eltávolítja.

(6) Ha a dízelmotoros gépkocsi az e rendelet szerint megengedhető legmagasabb érték kétszeresénél több füstöt bocsát ki, a területi közlekedési felügyelet a helyszínen

a) az igazolólap érvényességét 5 munkanapra korlátozza, és

b) a plakettet a rendszámabláról eltávolítja, valamint

c) a gépkocsit a környezetvédelmi jellemzők ellenőrzésére berendeli.

(7) Az igazolólap (6) bekezdés szerinti korlátozása esetén a gépkocsira új igazolólapot és plakettet csak a területi közlekedési felügyelet adhat ki, a gépkocsi tulajdonosa (üzemben tartója) által elvégzett felülvizsgálatról szóló tanúsítvány alapján. A felülvizsgálatot bármelyik felülvizsgáló szervezet elvégezheti. A felülvizsgáló szervezet ebben az esetben a felülvizsgálat külön jogszabályban meghatározott díjának az igazolólap és plakett kiadására meghatározott díjjal csökkentett összegét számíthatja fel. Az igazolólap érvényességének lejártá után a (6) bekezdés c) pontja szerinti ellenőrzéshez a gépkocsi tulajdonosának (üzemben tartójának) egy alkalomra szóló útvonalengedélyt kell kérnie.

(8) Ha az (1) bekezdés szerinti ellenőrzésnél olyan gépkocsi rendszámabláján nincs plakett, amelyre igazolólapja szerint kiadtak, vagy nem az igazolólapon feltüntetett adatoknak (szín, érvényesség) megfelelő plakett van, valamint ha a plakett olyan mértékben sérült, hogy az igazolólapmal való összhangja (érvényesség időpontja) nem állapítható meg, az ellenőrzést végző az igazolólap érvényességét 15 napra korlátozza.

(9) Az igazolólapot az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során - az igazolólap hamisításának gyanújától eltekintve - nem szabad elvenni, illetőleg megsemmisíteni. Amennyiben felmerül az igazolólap hamisításának gyanúja, úgy az ellenőrzést végző az igazolólapot átvételi elismervény ellenében elveszi, illetve határozattal bevonja. A felmerült gyanú tisztázásáig az átvételi elismervény, illetve a határozat pótolja az igazolólapot.

**12. § (1)** A környezetvédelmi felülvizsgálatra feljogosított tanúsítványadó és ügyintéző tevékenységét a felülvizsgáló szervezet vezetője ellenőrzi, amennyiben nem egy személyben a vezető és a tanúsítványadó, illetve ügyintéző. Szabálytalanság észlelése esetén megteszi az előírások szerinti munkavégzés biztosításához szükséges intézkedéseket. Súlyos szabálytalanság esetén a közlekedési hatóságnál a megfelelő szankció alkalmazását kezdeményezi.

(2) A felülvizsgáló szervezet tevékenységét a KFF és a területi közlekedési felügyelet ellenőrzi. Ha a felülvizsgáló szervezet a tevékenység végzésére megállapított feltételeket nem tartja meg, az ellenőrző hatóság a tevékenység végzésére vonatkozó feljogosítást az előírt feltételek ismételt teljesítéséig felfüggesztheti vagy az érdekelt szakmai érdek-képviselői szervezetekkel egyetértésben visszavonhatja.

(3) A tevékenység végzésére előírt szabályok szándékos vagy többször ismétlődő megsértése esetén a felülvizsgálatra feljogosított személy, illetve az ellenőrzési kötelezettségét ismételten megszegő felülvizsgáló szervezet véglegesen kizárható a feljogosítottak köréből.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglalt ellenőrzések és intézkedések részletes szabályait a 12. számú melléklet tartalmazza.

**13. §** A gépjárműfenntartó szervezet által végzett környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos hatósági díjat külön jogszabály határozza meg.

**14. § (1)** Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 2002. július 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 18/2001. (V. 23.) KöViM-BM-KöM együttes rendelet (a továbbiakban: R.), valamint a módosításáról szóló 27/2001. (VIII. 31.) KöViM-BM-KöM együttes rendelet.

(2) 2005. július 1-jén lép hatályba a 2. számú melléklet 2.5. pontjának a) alpontjában meghatározott szénhidrogén (CH) határérték.

(3) A gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 18/1991. (XII. 18.) KHVM rendelet és R. alapján e rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott igazolólapok a rajtuk feltüntetett időpontig, a környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére vonatkozó feljogosítások az e rendeletben előírt feltételek teljesítéséig érvényesek.

(4) Az R. 8. és 9. számú melléklete szerinti, e rendelet hatálybalépését megelőzően gyártott igazolólapok és plakettek 2002. december 31-ig felhasználhatók. Az ilyen igazolólapon a jelen rendelet szerint szükségtelen adatokat nem kell feltüntetni. A plaketteket a gépkocsi környezetvédelmi tulajdonságainak a 9. számú melléklet 2. pontja szerinti osztályozásnak megfelelően az alábbiak szerint kell felhasználni:

a) 2.1. pont - zöld plakett;

b) 2.2.1. pont - kék plakett;

c) 2.2.2. pont - sárga plakett;

d) 2.2.3. pont - piros plakett.

A plakettek kezelését és nyilvántartását e rendelet 9. számú melléklete szerint, a plakett sorszámát figyelmen kívül hagyva kell végezni.

(5) Az e rendelet 7. számú melléklete szerinti RKFA minősítés részletes szempontjait, az RKFA mérőegység műszaki jellemzőit és azok értelmezését a GKM 2002. augusztus 31-ig a hivatalos lapjában teszi közzé.

**15. § (1)**

(2)

## 16. §

17. § Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban összeegyeztethető szabályozást tartalmaz

- a Tanács - a Bizottság 1999/52/EK irányelvvel módosított - a gépjárművek és pótkocsijaik műszaki felülvizsgálatára vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolásáról szóló 96/96/EK irányelve II. mellékletének 8.2. pontjával;

- a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelettel együtt - a Bizottság 2001/9/EK irányelvvel, amely a műszaki fejlődéshez igazítja a Tanács 96/96/EK irányelvét a gépkocsik és a pótkocsik műszaki felülvizsgálatára vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolásáról.

### 1. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

#### ***A környezetvédelmi felülvizsgálathoz szükséges gépkocsi adatok***

1. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálata a gépkocsi azonosításával, az azonosító adatoknak a gépjármű forgalmi engedélye alapján történő felvételével és dokumentálásával (a mérést vezérlő, jegyzőkönyvet nyomtató mérőműszerbe való adatbevitelével) kezdődik. Forgalmi engedély hiányában az azonosító adatok rögzítése megtörténhet a közlekedési igazgatási hatóság forgalomból kivonó határozata alapján is. A gépkocsi azonosítása során a következő azonosító adatokat kell rögzíteni:

1.1. Forgalmi rendszám	max. 10 karakter
1.2. Gépkocsi gyártmány	max. 18 karakter
1.3. Gyártmány kódszám	max. 4 karakter
1.4. Gépkocsi típus és kivitel	max. 18 karakter
1.5. Típus kódszám	max. 3 karakter
1.6. Gépkocsi alvázszám	max. 17 karakter
1.7. Km számláló állás	max. 6 karakter
1.8. Motor kivitel és keverékképzés kód	max. 2 karakter
1.9. Motor (legalább típusazonosító) száma	max. 10 karakter
1.10. Gyártási idő (év, hónap)	max. 4 karakter
1.11. Hajtóanyag	max. 3 karakter

(Az 1.3. és 1.5.-ban hivatkozott kódszám táblázat a későbbiekben kerül meghatározásra és meghirdetésre.)

Az 1.8.-nál alkalmazható kategóriák:

Kód	Kivitel
00	Egyéb, az alábbiakba nem sorolható kivitelű jármű
01	Benzin motor (négyütemű)
51	Benzin motor, szabályozott motorüzemű, katalizátorral
41	Benzin motor, szabályozatlan motorüzemű, katalizátorral
08	Kétütemű benzinmotor
58	Kétütemű benzin motor, szabályozott motorüzemű, katalizátorral
48	Kétütemű benzin motor, szabályozatlan motorüzemű, katalizátorral
11	Cseppfolyósított gázzal üzemelő motor
54	Cseppfolyósított gázzal üzemelő motor, szabályozott motorüzemű, katalizátorral
44	Cseppfolyósított gázzal üzemelő motor, szabályozatlan motorüzemű, katalizátorral
21	Wankel (forgó dugattyús) motor
55	Wankel (forgó dugattyús) motor, szabályozott motorüzemű, katalizátorral
45	Wankel (forgó dugattyús) motor szabályozatlan motorüzemű, katalizátorral
02	Dízelmotor
22	Közvetlen befecskendezésű dízelmotor
03	Kényszergyújtású, dízel jellegű motor
06	Több fajta tüzelőanyaggal működő motor
07	Elektromos motor
10	Gázturbina

- 12 Nagynyomású gázzal üzemelő motor  
 66 Többfajta üzemanyaggal működő (kettős üzem)  
 76 Többfajta üzemanyaggal működő (benzin-alkohol)  
 86 Többfajta üzemanyaggal működő (gázolaj-növényi olaj)

Az 1.9. nem motorszám, hanem a forgalmi engedélyből, vagy a műszer adatbázisából kivett és ellenőrzött, legalább a motor típusazonosítását lehetővé tevő azonosítási karakter sorozat.

2. Automatikusan vezérelt és elektronikusan dokumentált mérésnél a felülvizsgáló készülék kialakításának biztosítania kell, hogy a vizsgálatot csak valamennyi adat (az 1.3. és 1.5. pont szerinti kódszámok és km számláló állásának kivételével) birtokában (pl. beadása után) lehessen lefolytatni. A km számláló állásának rögzítésétől csak annak meghibásodása esetén szabad eltekinteni.

## 2. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A hagyományos Otto-motoros gépkocsik felülvizsgálata***

#### 1. Általános rendelkezések

1.1. A felülvizsgálatot a vonatkozó jogszabályoknak és az egyéb előírásoknak megfelelő, kalibrált, pontos készülékekkel, alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal, szerviz körülmények között kell elvégezni. Kétütemű motoros gépkocsikhoz a külön jogszabály szerinti II. pontossági osztályú CO mérők 2005. június 30-ig, a II. pontossági osztályú két komponenses CO-CH mérő készülékek időkorlát nélkül továbbra is használhatók.

1.2. A felülvizsgálatra az 1. számú mellékletben foglalt gépkocsi adatok felvétele után kerülhet sor. A felülvizsgálat a következő műveleteket tartalmazza:

- felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (összegyűjtése),
- szemrevételezéses ellenőrzés,
- a motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése,
- a környezetvédelmi jellemzők mérése és értékelése,
- a bizonylatok kiállítása.

1.3. A négyütemű motoros gépkocsik vizsgálatához 2003. december 31. után csak a rendelet 5. számú mellékletében foglaltaknak megfelelő, "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas"-nak minősített, automatikus vezérlésű és kiértékelésű mérőrendszerek használhatók.

1.4. Kétütemű motoros gépkocsikhoz a külön jogszabály szerinti II. pontossági osztályú CO mérők 2005. június 30-ig, illetve CO-CH mérő készülékek automatikus mérésvezérlés és kiértékelés nélkül időkorlát nélkül továbbra is használhatók.

#### 2. A felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele, műszerbe történő bevitele

A felülvizsgálat feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az adott gépkocsira vonatkozó, a tanúsítványon kézzel, illetve az 1.3. pont szerinti határidő után automatikusan dokumentálandó, a gyártó által előírt, a gépkocsi megfelelő állapotához tartozó adatok:

2.1. Motor hőmérséklet (°C) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzemleleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet vagy adat hiányában legalább 70 °C. Amennyiben a 70 °C hőmérséklet nem érhető el, felülvizsgáló a ténylegesen elérhető hőmérsékletnek megfelelő, 50-70 °C közötti hőmérsékletet is beadhat, a tanúsítványon a megjegyzések között "x °C olajhőmérséklet" megjegyzéssel (ahol x = az elért hőmérséklet).

2.2. Alapelőgyújtás (főtengely fok) - ha mérhető (szokásos, általános gépjármű diagnosztikai eszközökkel ellenőrizhető).

2.3. Zárás szög (mechanikus megszakítóval vezérelt gyújtás esetén) - ha mérhető (szokásos, általános gépjármű diagnosztikai eszközökkel ellenőrizhető).

2.4. Alapjáratú fordulatszám min/max (min-1). Gyári túrés hiányában a túrésmező 100 min-1.

2.5. Alapjáratú CO (térf.%) és CH (ppm) koncentráció (térf.% és ppm) - gyári érték hiányában megengedhető legnagyobb értéke:

Gépkocsitípus		CO (%)	CH (ppm)
a)	Kétütemű motoros	2,5	2000
b)	Kétütemű katalizátoros	1,5	2000
c)	Négyütemű katalizátoros	1,0	400
d)	1969. július 1. előtt gyártott	6,0	----



e)	1987. január 1. előtt gyártott egyéb négyütemű	4,5	1000
f)	1987. január 1. és 1990 között gyártott egyéb négyütemű	3,5	1000
g)	Egyéb négyütemű	3,0	600

2.6. Emelt üresjárat fordulatszám min/max (min-1) - gyári érték hiányában min  $n_{min} = 2500$  min-1  $n_{max} = 3000$  min-1.

2.7. Emelt üresjárat CO (térf.%) koncentráció - gyári előírás szerint, annak hiányában legfeljebb az alapjáraton megengedett legnagyobb koncentráció.

2.8 Szabályozatlan keverékképzéssel üzemelő, katalizátorral felszerelt négyütemű motoros gépkocsi esetén legkisebb (lambda - légviszony) tényező gyári értéke vagy gyári adat hiányában  $>1,0$ .

### 3. Szemrevételezéses ellenőrzés

A mérés megkezdése előtt szemrevételezéssel kell ellenőrizni:

3.1. A szerelés nélkül, a felülvizsgáló által választott, az általános mérnöki gyakorlat szerint megbízhatónak minősíthető technológiával ellenőrizhető emisszió csökkentő egységek és rendszerek megléte és állapota, különösen a kipufogórendszer (hiánytalanság, tömítettség, állapot, sérülések), légszűrő, illetve a kipufogógáz visszavezető rendszer, kipufogógáz kezelő rendszer, katalizátor (ha van), kartergáz visszavezetés, szekunder levegő rendszer stb., valamint az egyéb kapcsolatos érzékelők és beavatkozók. Ellenőrizni kell továbbá a gépkocsi általános környezetszennyezési állapotát (motor vagy egyéb olajszivárgás, hűtőfolyadék vagy légkondicionáló szivárgása stb.).

3.2. A szemrevételezéses ellenőrzés eredménye:

- MEGFELEL

- NEM FELEL MEG

"NEM FELEL MEG" eredmény esetén a gépkocsi felülvizsgálata tovább nem folytatható.

4. A motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése

A motort, illetőleg - amennyiben van ilyen - a kipufogógáz kezelő rendszert, valamint az egyéb kipufogógáz koncentrációt befolyásoló szerkezeteket és alkatrészeket a működéshez szükséges, előírászerű üzemi állapotba kell hozni (bemelegíteni).

5. A környezetvédelmi jellemzők mérése

A szennyezőanyag-kibocsátást befolyásoló, a 2. pontban meghatározott jellemzőknek a motor működése közben végrehajtandó ellenőrzése.

5.1. A motor (motor olaj) hőmérsékletének mérése és dokumentálása (alapjáraton),

5.2. A gépkocsi jellemzőinek mérése és dokumentálása emelt fordulatszámon (a mérés előtt a fordulatszámot az emelt fordulatu méréshez adott fordulatszámra kell növelni, és ott legalább 30 s ideig kell tartani):

5.2.1. emelt üresjárat fordulatszám (min-1),

5.2.2. katalizátorral szerelt gépkocsi esetén lambda ( $\lambda$ ) érték (a számítást az 5. számú mellékletben foglalt összefüggés alapján kell elvégezni),

5.2.3. a kipufogócső végén mérhető CO (térf%) koncentráció.

5.3. A gépkocsi jellemzőinek mérése és dokumentálása alapjáraton (a mérés előtt a fordulatszámot alapjárat fordulatára kell engedni, és legalább 30 s időtartamig kell járni hagyni):

5.3.1. alapjárat fordulatára (min-1),

5.3.2. a kipufogócső végén mérhető CO (térf%) és CH (ppm, csak akkor, ha van hatályos határérték) koncentrációk,

5.3.3. alap előgyújtási időpont (+/- főtengely fok) - ha mérhető,

5.3.4. zárasszög (mechanikus megszakítású gyújtás esetén) - ha mérhető.

5.4. A mérést be kell fejezni, vagy szükség esetén (pl. mérés közben jelentős, a kipufogógáz összetételt erősen befolyásoló fordulatszám ejtés, vagy bármely más mérést zavaró körülmény) az 5.2. ponttól meg kell ismételni.

5.5. Kettős üzemű gépkocsi esetében a másik tüzelőanyagra átkapcsolva a mérést az 5.2. ponttól meg kell ismételni. A gépkocsi minősítésénél mindkét tüzelőanyaggal mért mértékeket figyelembe kell venni.

5.6. A gépkocsi minősítése

MEGFELELŐ: ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelel, és a mért értékek a gyári előírásnak, illetve annak hiányában az előbbieken adott értékeknek megfelelnek,

NEM MEGFELELŐ: minden az előbbtől eltérő esetben.

6. A bizonylatok kiállítása

6.1. A felülvizsgálat során felvett, mért és alkalmazott adatokat és értékeléseket tanúsítványon kell dokumentálni, továbbá MEGFELELŐ minősítés esetén a 8. számú mellékletnek megfelelő Igazolólapot kell kiállítani és a 9. számú mellékletnek megfelelően plakettet rögzíteni a hátsó forgalmi rendszámablára.

6.2. Az 1.3. pontban előírt határidő után a dokumentálásnak, az automatikus mérésvezérléssel együtt meg kell felelnie a 7. számú mellékletében előírt feltételeknek.

### 3. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

#### ***A szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik felülvizsgálata***

##### 1. Általános rendelkezések

1.1. A felülvizsgálatot a vonatkozó jogszabályoknak és előírásoknak megfelelő, hiteles, pontos készülékekkel, alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal, szerviz körülmények között kell elvégezni.

1.2. A felülvizsgálatra az 1. számú mellékletben foglalt gépkocsi adatok felvétele után kerülhet sor. A felülvizsgálat a következő műveleteket tartalmazza:

- felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (kigyűjtése);
- szemrevételezéses ellenőrzés;
- a motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése;
- a környezetvédelmi jellemzők mérése és értékelése;
- a bizonylatok kiállítása.

1.3. A melléklet hatálya alá tartozó gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatához 2003. december 31. után csak az 5. számú mellékletben foglaltaknak megfelelő, "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas"-nak minősített, automatikus vezérlésű és kiértékelésű mérő rendszerek használhatók.

##### 2. Felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (összegyűjtése)

A felülvizsgálat feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az adott gépkocsira vonatkozó tanúsítványon manuálisan, illetve az 1.3. pont szerint automatikusan dokumentálandó, a gyártó által előírt, a gépkocsi jó állapotához tartozó adatok:

2.1. Motor hőmérséklet (°C) - a gyártó vagy forgalmazó által üzemmeleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy adat hiányában legalább 70 °C.

2.2. Alapelőgyújtás (főtengely fok) - ha mérhető (szokásos gépjármű diagnosztikai eszközökkel ellenőrizhető).

2.3. Alapjáratú fordulatszám min/max (min-1).

2.4. CO koncentráció (térf.%) alapjáraton - gyártó által adott érték, illetőleg annak hiányában legfeljebb 0,5%.

2.5. Emelt üresjáratú fordulatszám min/max (min-1) - gyártó által adott érték, illetőleg annak hiányában min 2500 min-1 max 3000 min-1.

2.6. Lambda (λ) érték emelt üresjáraton, a kipufogócső végén - gyártó által adott (min/max) tűréssel, illetve:

- gyári tűrésérték érték hiányában: = gyári 0,03

- gyári adat hiányában: = 1,0 0,03.

2.7. Emelt üresjáratú CO koncentráció (térf.%) - gyári előírás, annak hiányában maximum 0,3%.

2.8. A katalizátor kondicionálási feltételei. Gyári érték hiányában:

- kondicionálási fordulatszám (min-1) 2500 min-1,

- kondicionálás időtartama (s) 120 s.

##### 3. Szemrevételezéses ellenőrzés

A mérés megkezdése előtt szemrevételezéssel kell ellenőrizni:

3.1. A szerelés nélkül, a felülvizsgáló által választott, az általános mérnöki gyakorlat szerint megbízhatónak minősíthető technológiával ellenőrizhető emisszió csökkentő egységek és rendszerek megléte és állapota. Különös figyelmet kell fordítani a kipufogórendszer (hiánytalanság, tömítettség, állapot, sérülések), a légszűrő, illetve a kipufogógáz visszavezető rendszer, a kipufogógáz kezelő rendszer, katalizátor, a kartergáz visszavezetés, szekunder levegő rendszer, párolgási emisszió csökkentő rendszer és más, a levegőszennyezéssel kapcsolatos érzékelők és beavatkozók ellenőrzésére. Ellenőrizni kell továbbá a gépkocsi általános környezetszennyezési állapotát (motor vagy egyéb olajszivárgás, hűtőfolyadék vagy légkondicionáló szivárgása stb.).

3.2. A zavarjelző (MIL) lámpa hiba jelzése (járó motornál világít) esetén a vizsgálatot meg kell szakítani és a járművet NEM FELEL MEG minősítéssel értékelni.

3.3. A szemrevételezéses ellenőrzés eredménye:

- MEGFELEL

- NEM FELEL MEG

"NEM FELEL MEG" eredmény esetén a gépkocsi felülvizsgálata tovább nem folytatható.

4. A motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése

A motort, a kipufogógáz kezelő rendszert, és az egyéb kipufogógáz koncentrációt befolyásoló szerkezetet, alkatrészeket a működéshez szükséges, előírászerű állapotba kell hozni (pl. automatikus váltó beállítása stb.). A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni és végre kell hajtani a 2.8. pont szerinti kondicionálást.

5. A környezetvédelmi jellemzők mérése

5.1. A motor hőmérsékletének mérése és dokumentálása (alapjáraton),

5.2. A gépkocsi emelt fordulátú üresjáratú jellemzőinek mérése és dokumentálása (a mérés előtt a fordulatszámot az emelt fordulátú méréshez adott fordulatszámra kell növelni, és legalább 30 s ideig kell tartani), mérendő:

5.2.1. emelt üresjáratú fordulatszám (min-1),

5.2.2. lambda ( $\lambda$ ) érték, (a számítást az 5. számú mellékletben foglalt összefüggés alapján kell),

5.2.3. a CO koncentráció a kipufogócső végén (térf.%)

5.3. A gépkocsi alapjáratú fordulátú jellemzőinek mérése és dokumentálása (a mérés előtt a fordulatszámot alapjáratú fordulatszámra kell engedni, és legalább 30 s-ig kell jártatni), mérendő:

5.3.1. alapjáratú fordulatszám (min-1),

5.3.2. a CO koncentráció a kipufogócső végén (térf.%)

5.4. A mérést be kell fejezni, vagy szükség esetén (pl. mérés közben fordulatszámajtó, ventilátor beindulás, vagy bármely más mérést zavaró körülmény) a 5.2. ponttól meg kell ismételni.

5.5. Kettős üzemű gépkocsi esetében a másik tüzelőanyagra átkapcsolva a mérést az 5.2. ponttól meg kell ismételni. A gépkocsi minősítésénél mindkét tüzelőanyaggal mért mértékeket figyelembe kell venni.

5.6. A gépkocsi minősítése

MEGFELELŐ: ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelel, és a mért értékek a gyári előírásnak, illetve annak hiányában az előbbieken adott értékeknek megfelelnek,

NEM MEGFELELŐ: minden az előbbtől eltérő esetben.

6. A bizonylatok kiállítása

6.1. A felülvizsgálat során felvett, mért és alkalmazott adatokat és értékeléseket tanúsítványon kell dokumentálni, továbbá MEGFELELŐ minősítés esetén a 8. számú mellékletnek megfelelő Igazolólapot kell kiállítani és a 9. számú mellékletnek megfelelően plakettet rögzíteni a hátsó forgalmi rendszám táblára.

6.2. Az 1.3. pontban előírt határidő után a dokumentálásnak, az automatikus mérésvezérléssel együtt meg kell felelnie a 7. számú mellékletében előírt feltételeknek.

#### 4. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A dízelmotoros gépkocsik felülvizsgálata***

1. Általános rendelkezések

1.1. A füstölésmérést a vonatkozó jogszabályoknak és előírásoknak megfelelő készülékkel, ún. alapjáratról történő szabadgyorsítással, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal, szerviz körülmények között kell elvégezni.

1.2. A felülvizsgálatra az 1. számú melléklet szerinti gépkocsi adatok felvétele után kerülhet sor. A felülvizsgálat a következő műveleteket tartalmazza:

- a felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (összegyűjtése),
- szemrevételezéses ellenőrzés,
- a motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése,
- a környezetvédelmi jellemzők mérése és értékelése,
- a bizonylatok kiállítása.

1.3. Az előírt vizsgálatokhoz 2003. december 31. után csak a 6. számú mellékletben foglaltaknak megfelelő, "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmos"-nak minősített füstölésmérő készülékek használhatók.

2. A felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (összegyűjtése)

A felülvizsgálat feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az adott gépkocsira vonatkozó tanúsítványon manuálisan, illetve automatikusan dokumentálandó, a gyártó által előírt, a gépkocsi jó állapotához tartozó adatok:

2.1. Motor hőmérséklet ( $^{\circ}\text{C}$ ) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzemmeleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy adat hiányában legalább  $70^{\circ}\text{C}$ . Amennyiben a  $70^{\circ}\text{C}$  hőmérséklet nem érhető el, felülvizsgáló a ténylegesen elérhető hőmérsékletnek megfelelő,  $50-70^{\circ}\text{C}$  közötti hőmérsékletet is beadhat, a tanúsítványon a megjegyzések között " $x^{\circ}\text{C}$  olajhőmérséklet" megjegyzéssel (ahol  $x$  = az elért hőmérséklet).

2.2. Alapjárat fordulatszám legkisebb és legnagyobb megengedhető értéke (min-1). Gyári tűrés hiányában a tűrésmező 50 min-1.

2.3. Leszabályozási fordulatszám legkisebb és legnagyobb megengedhető értéke (min-1).

2.4. A szabadgyorsítás ütemezett végrehajtásához szükséges legnagyobb (leszabályozási) fordulatszámon való tartás gyártó által adott ideje,  $t_x$  (s), vagy adat hiányában M1 és N1 kategóriájú járművek esetében  $0,5 \text{ s} < t_x < 60 \text{ s}$ ; M2 és M3, valamint N2 és N3 kategóriájú járművek esetében  $t_x > 2,0 \text{ s}$ .

2.5. A műszer elektromos időállandója vagy jelölése:

a) A - módusban

$$t_{90} < 0,05 \text{ s}$$

b) B - módusban

$$0,9 \text{ s} < t_{90} < 1,1 \text{ s}$$

c) Egyéb jóváhagyott műszernél: a műszer  $t_{90}$  ideje s-ban.

2.6. Mintavevős műszer esetén az alkalmazott mintavevő szonda belső átmérőjének jelölése, amely

1-es  $d = 10 \text{ mm}$  -vel  $D = 70 \text{ mm}$  esetén,

2-es  $d = 27 \text{ mm}$  -vel  $D > 70 \text{ mm}$  esetén

ahol  $D$  a gépkocsi kipufogócsövének belső átmérője (mm-ben),  $d$  a mintavevő szonda belső átmérője (mm-ben).  
Eltérő szondaátmérő is alkalmazható, ha a gyártó nyilatkozata - illetve a műszer 13. számú mellékletnek megfelelő vizsgálata - szerint a szonda kialakítása biztosítja a méréshez szükséges gázáramlást a mintavezetékben. Szabadáramú műszer alkalmazása esetén a beállított kipufogócső átmérő.

2.7. A rendelet 6. §-ának (1) bekezdése szerinti legkisebb és legnagyobb füstölés értéke ( $K_{\min}$  és  $K_{\max}$ -m-1) és a hozzá tartozó, a jelen melléklet 2.5. pontja szerinti időállandó, vagy adat hiányában a megengedett legnagyobb füstölés B módusban:

- szívó motoroknál  $K = 2,5 \text{ m-1}$ ,

- turbótöltött motoroknál  $K = 3,0 \text{ m-1}$ ,

- az MR. 5. számú mellékletének II. része szerint "4" környezetvédelmi osztály jelölésnek megfelelő jóváhagyással rendelkező gépkocsi (EURO-2) esetében  $K = 2,0 \text{ m-1}$ ,

- az MR. 5. számú mellékletének II. része szerint "7" vagy magasabb környezetvédelmi osztály jelölésnek megfelelő jóváhagyással rendelkező gépkocsi (EURO-3 vagy jobb) esetében  $K = 1,5 \text{ m-1}$ .

2.8. Az 1980. január 1-je előtt gyártott személygépkocsik vizsgálatkor a motort a leszabályozási fordulatszám helyett a gyártó által megadott legnagyobb fordulatszámig, gyári adat hiányában a leszabályozási fordulatszám kétharmadáig szabad gyorsítani és a füstölést mérni. A gépkocsik megengedett legnagyobb füstölési értéke - az elérhető legjobb környezetvédelmi-műszaki állapotot biztosító beállítás mellett - B módusban,  $4,0 \text{ m-1}$ .

3. Szemrevételezéses ellenőrzés

A mérés megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell:

3.1. A légszűrő állapotát.

3.2. Kipufogó rendszer kifogástalan gyári állapotát (tömítettségét, sérülésmentességét).

3.3. A szerelés és speciális segédeszköz (pl. emelő) nélkül ellenőrizhető emisszió csökkentő rendszereket (kipufogógáz visszavezető, kipufogógáz kezelő, érzékelők, beavatkozók). Ellenőrizni kell továbbá a gépkocsi általános környezetszennyezési állapotát (motor vagy egyéb olajszivárgás, hűtőfolyadék vagy légkondicionáló szivárgása stb.).

3.4. A töltés szabályozó rudazat előírás szerű, könnyű működését, a teljes töltési helyzet elérését.

3.5. A zavarjelző (MIL) lámpa hiba jelzését, járó motor mellett "világít" vagy "villog" esetén a NEM FELEL MEG minősítéssel értékelni.

A szemrevételezéses ellenőrzés eredménye:

- MEGFELELŐ

- NEM FELEL MEG.

"NEM FELEL MEG" eredmény esetén a gépkocsi felülvizsgálata tovább nem folytatható.

4. A motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése

A motort, illetőleg amennyiben van ilyen, a kipufogógáz kezelő rendszert és a mérést és az egyéb kipufogógáz koncentrációt befolyásoló szerkezetet, alkatrészeket a hibátlan működéshez szükséges, előírás szerű állapotba kell hozni (pl. automatikus váltó beállítása stb.). A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni.

5. A környezetvédelmi jellemzők ellenőrzése

5.1. A motort előírásos, alapjárat üzemi állapotban kell járattatni.

5.2. Az előírásos üzemi állapotot ismételtelen ellenőrizni kell. (Csak előírás szerű motorhőmérsékletű gépkocsi vizsgálható.)

5.3. A gépkocsi füstölésének mérését közvetlenül megelőzően, a kipufogó rendszerben lerakódott szennyezés eltávolítása céljából legalább háromszor teljes töltéssel közel leszabályozási fordulatszámra, illetve speciális esetben - pl. automatikus nyomaték váltó - a vizsgálatra előírt fordulatszámra (5.4.4.3.) kell gyorsítani a motort. A

szellőztetési céllal végzett gyorsításoknál a gázpedált már a maximális fordulatszám elérése előtt, hirtelen fel kell engedni.

5.4. A gépkocsi környezetvédelmi állapotának ellenőrzése.

5.4.1. Motorhőmérséklet mérés és dokumentálás (°C)

5.4.2. Alapjárat fordulat szám mérése és dokumentálása (min-1)

5.4.3. Leszabályozási fordulatszám mérése és dokumentálása (min-1)

5.4.4. Szabadgyorsítás a füstölési értékek és a füstölési eredmény értékeléséhez szükséges adatok mérésére és dokumentálására

5.4.4.1. alapjárat fordulat szám (min-1) (legalább 15 s-ig kell tartani)

5.4.4.2. gázpedált gyorsan és határozottan (1 s-nál rövidebb idő alatt), ütközésig kell nyomni és az automatikus nyomaték váltóval szerelt gépkocsik kivételével tx (lásd a 6. számú mellékletet) gyár által adott ideig, vagy ennek hiányában az 2.4. pontban megadott ideig leszabályozási fordulatszám tartani,

5.4.4.3. automatikus nyomaték váltóval felszerelt gépkocsiknál a 5.4.4.2. és az 5.4.4.5. pont szerinti leszabályozási fordulatszám helyett a gyártó által megadott fordulatszámot, gyári adat hiányában a leszabályozási fordulatszám kétharmadát kell elérni, illetve mérni,

5.4.4.4. 2003. december 31. után a 6. számú melléklet szerinti gyorsítási idő,  $t_b$  (s) mérése és számítása,

5.4.4.5. leszabályozási (vagy maximális) fordulatszám mérése (min-1),

5.4.4.6. füstölési csúcserték,  $K_i$  mérése (m-1)

5.4.5. Legalább három további, 5.4.4. pont szerinti alapjáratról történő szabadgyorsítás végrehajtása a jellemző füstölés meghatározására.

5.4.6. Ha az utolsó három - 2003. december 31. után megközelítően azonos  $t_b$  gyorsítási idő alatt végzett - szabadgyorsítás során mért csúcserték

$K_H$  2,5 m-1 határérték esetén 0,5 m-1 széles

$K_H > 2,5$  m-1 határérték esetén 0,7 m-1 széles

tartományon belül van, a gyorsításokat abba kell hagyni. ( $K_H$  a vizsgált járműre vonatkozó határérték.)

5.4.7. A gépkocsit jellemző füstölés ( $K$ ) az utolsó három csúcserték számtani középértéke.

$K = (K_n + K_{n-1} + K_{n-2})/3$  (m-1)

ahol  $n$  a végrehajtott gyorsítások száma ( $n \geq 3$ ).

5.4.8. A gépkocsi a környezetvédelmi felülvizsgálati minősítése

5.4.8.1. MEGFELELŐ, ha  $K$  füstölés értéke az e melléklet 2.7., illetve 2.8. pontjában foglalt feltételeknek megfelel.

5.4.8.2. A felesleges gyorsítások elkerülése érdekében a gépkocsi MEGFELELŐ-nek minősíthető akkor is, ha a mért füstölés a szabadgyorsításos szellőztetés során - az 5.4.6. pont követelményeinek kielégítése mellett - minden mérésnél kisebb, mint a határérték, vagy az 5.4.5. pont szerinti vizsgálat első két gyorsítása során kisebb, mint a határérték fele. A gépkocsi jellemző füstölése ebben az esetben  $K = 0,8 \times K_H$ , ahol  $K_H$  a vizsgált járműre vonatkozó határérték.

5.4.8.3. A felesleges gyorsítások elkerülése érdekében a gépkocsi NEM MEGFELELŐ-nek minősíthető, ha a mért füstölés a szabadgyorsításos szellőztetés során legalább két esetben a határérték háromszorosánál, vagy az 5.4.5. pont szerinti vizsgálat első két szabadgyorsítása során a határérték kétszeresénél több.

6. A bizonylatok kiállítása

6.1. A felülvizsgálat során felvett, mért és alkalmazott adatokat és értékeléseket tanúsítványon kell dokumentálni, továbbá MEGFELELŐ minősítés esetén a 8. számú mellékletnek megfelelő lgazolólapot kell kiállítani, és a 9. számú mellékletnek megfelelően plakettet rögzíteni a hátsó forgalmi rendszám táblára.

6.2. 2003. december 31. után a dokumentálásnak, az automatikus mérésvezérléssel együtt meg kell felelnie a 7. számú mellékletében előírt feltételeknek.

## 5. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmas gázelemző műszerek***

1. A benzinmotoros gépkocsik rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatára alkalmazott gázelemző műszer konstrukciójának meg kell felelnie a jogszabályokban és mérés technikai előírásokban (OIML, ISO, MSZ)

- kétütemű motoros gépkocsi esetén: egy vagy két komponenses II. osztályú,

- négyütemű motoros gépkocsi esetén: négy komponenses I. osztályú,

- négyütemű, katalizátoros gépkocsi esetén: négy komponenses I. osztályú,

gázelemző műszerekre meghatározott követelményeknek.

2. A négyütemű motoros járművek környezetvédelmi felülvizsgálatára csak olyan konstrukciójú műszer alkalmazható, amely az 1. pontban foglalt feltételeken túl

2.1. a 4. pontban meghatározott módszer szerint számított lambda ( $\lambda$ ) értéket is jelzi, és

2.2. biztosítja a képletben szereplő állandók egyszerű ellenőrzését, és - a hitelesíthető mérést biztosító technológiával - a hagyományostól eltérő tüzelőanyag (PB, földgáz, alkohol stb.) esetén alkalmazandó, az előbbiektől eltérő számítási módhoz szükséges állandókra való átállítás megfelelőségének ellenőrzését, valamint

2.3. 2003. december 31. után

a) alkalmas a 7. számú melléklet szerinti automatikus mérésvezérlésre, a szakszerű végrehajtást biztosító, a rendeletben foglalt feltételek ellenőrzésére és automatikus értékelésére, továbbá

b) rendelkezik vagy összekapcsolható a felülvizsgálandó gépkocsi 1. számú mellékletben foglalt adatait, a 2. vagy a 3. számú melléklet szerinti mérési eredményeit és vizsgálati minősítésének eredményét - a 7. számú mellékletnek megfelelő tanúsítvány formában - legalább két példányban kinyomtatni képes egységgel,

c) az OBD rendszerrel rendelkező Otto-motoros gépkocsi felülvizsgálatára használt műszer, illetve mérőrendszer rendelkezik olyan OBD vagy EOBD kiolvasó hardverrel és szoftverrel, vagy csatlakoztatható olyan OBD vagy EOBD kiolvasó berendezéshez, amely képes a jármű OBD rendszerét felismerni (OBD státusz meghatározása), azzal kommunikálni, és a felülvizsgálat előírt, az OBD által gyűjtött adatait, valamint a tárolt hibakódokat a 13. számú melléklet szerint kiolvasni.

3. A műszernek alkalmasnak kell lennie az Országos Mérésügyi Hivatal (a továbbiakban: OMH) által végzett hitelesítésre. A műszerek mérési pontosságát az OMH hitelesítés és a hat havonta végzett pontosságellenőrzés biztosítja. A pontosság ellenőrzést a Nemzeti Akkreditálási Testület (továbbiakban: NAT) által akkreditált kalibráló laboratóriumok végzik. A pontosságellenőrzés eredményét jegyzőkönyvben kell dokumentálni. Az OMH hitelesítés helyettesíti az ugyanakkor esedékes pontosságellenőrzést.

4. A Lambda ( $\lambda$ ) érték előírási számítása

A Lambda ( $\lambda$ ) értéket a Brettschneider összefüggés alapján az alábbiak szerint kell számítani:

Az alap összefüggés:

$$\lambda = A1 \times A2$$

ahol

$$A1 = \frac{21}{21 + 50 \mu x \frac{[CO/CO_2]}{[K] + [CO/CO_2]}}$$

és

$$A2 = \frac{[CO_2] + \frac{[CO]}{2} + [O_2] + \frac{[NO_2]}{2} + \left( \frac{[H_{\alpha}]}{4} \times \frac{[K]}{[K] + [CO + CO_2]} - \frac{[O_{\alpha}]}{2} \right) \times ([CO_2] + [CO]) - [K]}{\left( 1 + \frac{[H_{\alpha}]}{4} - \frac{[O_{\alpha}]}{2} \right) \times ([CO_2] + [CO] + [K1] \times [HC])}$$

A lehetséges egyszerűsítések:

X	= a levegő fajlagos vízgőz tartalma (kg/kg) - elhanyagolható	
Wcv	= víz/szén viszony	= 0
Ocv	= oxigén/szén viszony	= 0,0175
Hcv	= hidrogén/szén viszony	= 1,7261
K	= vízgőz egyensúlyi állandó	= 3,5
K1	= konverziós tényező ppm térfogategységben, n-hexan (C6H14) egyenértékben kifejezett szénhidrogénekhez. Értéke a fenti képletben	= 6 x 10 <sup>-4</sup>
NO/2	= nitrogénoxid-koncentráció/2	= 0

Az egyszerűsítésekkel adódó számítás:

$$\lambda = \frac{[\text{CO}_2] + \frac{[\text{CO}]}{2} + [\text{O}_2] + \left( \frac{1,7261}{4} \cdot \frac{3,5}{3,5 + [\text{CO} / \text{CO}_2]} - 0,0088 \right) \cdot \{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + \text{K1} \cdot [\text{HC}]\}}{\left( 1 + \frac{1,7261}{4} - 0,0088 \right) \cdot \{[\text{CO}_2] + [\text{CO}] + \text{K1} \cdot [\text{HC}]\}}$$

ahol a szögletes zárójelben szereplő kipufogógáz-komponensek koncentrációt térfogat százalékban kell behelyettesíteni (térf.%).

## 6. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmas füstölésmérő műszerek***

1. A dízelmotoros gépkocsik rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatára alkalmazott műszer konstrukciójának meg kell felelnie a jogszabályoknak és mérés technikai előírásoknak.

2. A műszernek alkalmasnak kell lennie az optikai rendszer fényelnyelő szűrővel történő egyszerű ellenőrzésére. A műszer üzemeltetője köteles gondoskodni a készülék hat havonkénti - az OMH vagy arra feljogosított szervezet által hitelesített szűrővel végzett - pontosság ellenőrzéséről. A pontosság ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell felvenni, és abban az alkalmazott szűrő azonosító és hitelesítési adatait is fel kell tüntetni. A pontosság ellenőrzését a gyártó által előírt gyakorisággal, de legalább hathónaponként el kell végezni.

3. A felülvizsgálatra csak olyan konstrukciójú műszer alkalmazható, amely az 1. és a 2. pontban meghatározott feltételeken túl az alábbi két mérési mód közül legalább a 3.2. pontban foglaltaknak megfelelő móddal rendelkezik:

3.1. "A" mérési mód, amelyben a készülék a különböző (felfutási jelleg, dinamika stb.) lehetséges gépkocsi füstöléseknél a mérésre előírt pontossággal azonos értéket mutat, mint egy 430 mm hosszú mérő kamrájú, és 0,05 s-nál kisebb elektromos időállandójú készülék,

3.2. "B" mérési mód, amelyben a készülék a különböző (felfutási jelleg, dinamika stb.) lehetséges gépkocsi füstöléseknél a mérésre előírt pontossággal azonos értéket mutat, mint egy 430 mm hosszú mérő kamrájú és 0,9-1,1 s közötti elektromos időállandójú készülék.

4. A füstölésmérő műszer konstrukciójának biztosítania kell, hogy

4.1. különböző, a gépkocsiknál jellemzően alkalmazott kipufogó rendszerek és fellépő füstölés változások esetén, B módban 10%-kal azonos füstölés csúcserőértékét mutasson az ENSZ EGB 24/03 vagy az azokkal külön jogszabály szerint egyenértékű előírásokban előírt műszerekkel,

4.2. 2003. december 31. után

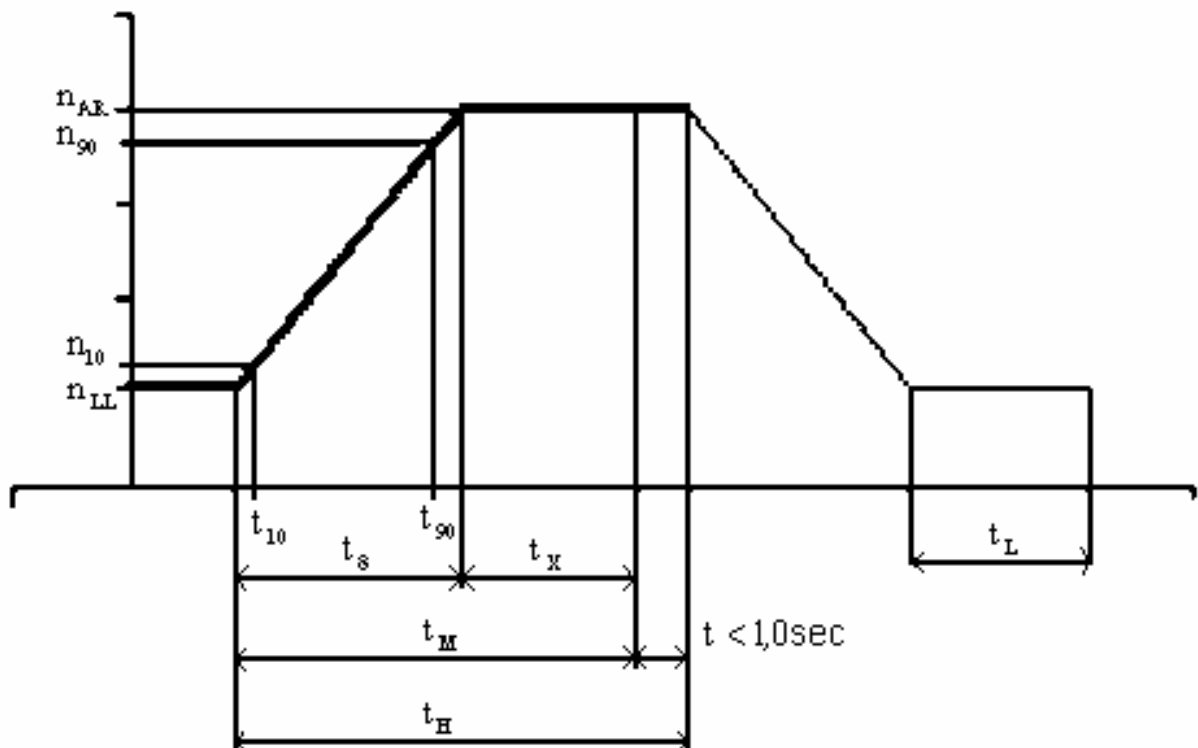
a) alkalmas az 5. pont szerint ütemezett és a 4. számú mellékletben meghatározott szabadgyorsítások végrehajtásának vezérlésére, a végrehajtás és a felülvizsgálati követelményeknek való megfelelés mérnöki gyakorlat szerinti automatikus értékelésére,

b) rendelkezzen vagy legyen összekapcsolható a felülvizsgálandó gépkocsi 1. számú mellékletben található adatait, mérési eredményeit és vizsgálati minősítésének eredményét tanúsítvány formában kinyomtatni képes egységgel,

c) alkalmas az előírásnak megfelelő automatikus mérésvezérlésre (7. számú melléklet), a szakszerű végrehajtást biztosító, a rendeletben foglalt feltételek ellenőrzésére és automatikus értékelésére.

5. A szabadgyorsítások ütemezett végrehajtásának jellemzői:

$$tB = \frac{(nAR - nLL) \times (t90 - t10)}{n90 - n10}$$



- $n_{LL}$  - alapjáratú fordulatszám  
 $n_{10}$  -  $1,1 \times n_{LL}$   
 $n_{90}$  -  $0,9 \times n_{AR}$   
 $n_{AR}$  - le szabályozási fordulatszám  
 $t_B$  - gyorsulási idő, ezen az időn belül egyenletes gyorsulás van  
 $t_x$  - a le szabályozási fordulatszám elérést követő mérési idő rész (forgalmazó által adott érték vagy legalább 0,5 s, maximum 2,0 s),  
 $t_M$  - mérési idő =  $t_B + t_x$   
 $t_H$  - gázpedáltartási idő =  $t_M +$  legalább 1 s  
 $t_L$  - alapjáratú fordulatszám beállási idő (legalább 15 s)

6. A 4. és 5. pontban foglalt feltételek teljesítését a közlekedési és vízügyi miniszter által kijelölt szakértő intézmény a 4.1. pontban hivatkozott nemzetközi előírások szerint végzett összehasonlító mérések alapján tanúsítja.

## 7. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A felülvizsgálat automatikus vezérlése és dokumentálása***

(elektronikus tanúsítvány)

1. Az automatikus mérésvezérlés és eredmény dokumentálás célja a mérési hibalehetőségek csökkentése, továbbá a pontosság és a megbízhatóság növelése. Az automatikus mérésvezérlésre vonatkozó, e mellékletben foglalt követelményeket, valamint az ezeknek megfelelő, rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmasnak minősített RKFA mérőegységre vonatkozó követelményeket 2003. december 31. után kell alkalmazni.

2. Az automatikus mérésvezérlés

Az automatikus mérésvezérlés feladata a rendeletben rögzített felülvizsgálati feltételek biztosítása, különös tekintettel a következő feltételekre:

2.1. A mérés akkor kezdhető meg, ha

- a készülék hiteles és pontos,
- minden járműazonosító adat rendelkezésre áll,



- a felülvizsgálathoz szükséges minden gyári, vagy azt a rendelet szerint helyettesítő adat és információ rendelkezésre áll,
- a jármű üzemlemez,
- a szemrevételezéses vizsgálat eredménye pozitív, amely a MEGFELEL jellemző műszerbe billentyűzésével lesz "mért" érték.

2.2. A rendszernek a következő vizsgálati eljárások valamelyikének vagy mindegyikének megfelelő mérési programmal (programokkal) kell rendelkeznie:

- a) hagyományos Otto-motoros gépkocsik,
- b) hagyományos Otto-motoros gépkocsik katalizátorral,
- c) szabályozott keverékképzésű Otto-motoros, katalizátoros gépkocsik,
- d) szabályozott keverékképzésű Otto-motoros, katalizátoros gépkocsik, fedélzeti diagnosztikai (OBD) rendszerrel,
- e) dízelmotoros gépkocsik (ezen belül automatikus nyomatékvtáltós gépkocsik a 4. számú melléklet 5.4.4.3. szerint),
- f) dízelmotoros gépkocsik, fedélzeti diagnosztikai (OBD) rendszerrel.

A b)-d) pont szerinti programok esetében a műszeregységnek rendelkeznie kell a -érték számításának ellenőrzésére szolgáló programmal is.

2.3. A mérés végrehajtása során a rendeletben foglalt feltételek teljesítését a készüléknek mérési blokkonként, illetve a végrehajtás szakaszaiként ellenőriznie kell, eltérés vagy hiba esetén azt - jellegétől függően - kijavítja (pl. ismételtet) vagy hibajelzéssel a felülvizsgálatot megállítja.

2.4. A készüléknek biztosítania kell, hogy a vizsgálat közben fellépő, 10 percet meghaladó várakozási idő (nincs adatbevitel, nincs mért érték, nem halad a felülvizsgálat stb.) esetén megszakítsa a mérést és az addig mért adatokat "Felülvizsgálat megszakítva" megjegyzéssel nyomtassa ki.

2.5. A mérés vezérlését úgy kell kialakítani, hogy az egyes, önmagában egész felülvizsgálati rész-mérések, a mérést végző utasítása esetén ismételtetők legyenek.

2.6. A készülék automatikusan MEGFELEL-NEM FELEL MEG jellemzéssel értékelje a felülvizsgálat eredményét.

2.7. A mérés befejezésekor a műszer, illetve mérőegység legalább a 3. pont szerinti dokumentumot nyomtassa ki.

2.8. A mérés befejezésekor a műszer, illetve mérőegység legyen alkalmas

a) az elvégzett felülvizsgálatok során mért adatok, központi adattároló által visszaigazolt adatszolgáltatásig tartó, azonosítható tárolására,

b) adott protokoll szerinti, szabványos, időszakonkénti számítógépes Internet hálózati kommunikációra, és ezen keresztül a mért adatok központi adattárolóba történő továbbítására (visszaigazolás fogadására),

c) 2006. január 1-jétől mérés közbeni on-line Internet hálózati kommunikációra és a kommunikáció alapján végzett, automatikus "megfelelő - nem megfelelő" minősítésre, és ennek hiteles nyomtatásra.

2.9. A készülék rendelkezzen ellenőrzési funkcióval, amelyben a méréstechnikai jellemzőket, állandókat jeleníti meg, illetve nyomtatja ki a lambda () számítás ellenőrzéséhez szükséges minden állandót és mért, számított értéket.

3. A mérőegység RKFA minősítése

3.1. Az RKFA műszernek vagy műszerből és kizárólag az e rendelet szerinti környezetvédelmi felülvizsgálat feladataira használt számítógépből álló mérőrendszernek biztosítania kell a 2. pontban foglalt követelmények kielégítését.

3.2. A mérőegység 3.1. pont szerinti megfelelőségét a közlekedési és vízügyi miniszter által kijelölt szakértő intézmény szakvéleménye igazolja.

3.3. Az RKFA minősítést megalapozó vizsgálatot a műszer minősítését kezdeményezőnek kell elvégeztetnie a 8. § (1) bekezdése szerint erre kijelölt intézménnyel.

3.4. A vizsgálat kezdeményezésekor benyújtandó dokumentumok:

a) a műszer hazai forgalmazásához hatályos jogszabályok szerint szükséges egyéb (pl. MEEI, munkavédelem stb.) engedélyek,

b) a mérésügyi (OMH) hatóság jóváhagyása,

c) rendszerleírás, műszerleírások (műszaki leírás és az alkatrészek megadása),

d) a műszer által mért jellemzők elektronikus (mérési adatgyűjtő rendszer alkalmazása során) vizsgálatához szükséges programok megadása,

e) használati utasítás (karbantartási és hitelesítési utasításokkal),

f) a műszer színes fotója és belső felépítése,

g) a szondák rajzai,

h) nyilatkozat és igazolás a hardver és szoftver, a portok, a billentyűzet és az egyéb be- és kimeneti lehetőségek illetéktelen módosítás elleni védelméről, biztonságáról.

3.5. A kijelölt szakértő intézet szakvéleményének az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a vizsgálati eljárás célja (a teljes műszer, illetve mérőrendszer vizsgálata, szerkezeti vagy programmódosítás miatt szükséges vizsgálat);

b) a 4. pontban felsorolt dokumentumok megléte, a vizsgálathoz felhasznált adatok, a műszer egyértelmű azonosításához szükséges adatok, leírások, korábbi vizsgálati eredmények, ha vannak és az adott vizsgálat szempontjából relevánsak;

c) a gyártó megítélése a gyártás megfelelőségét, a minősítettel azonos termék előállításának biztosítását illetően (minőségbiztosítási rendszer), javaslat a gyártás megfelelőségének ellenőrzésére;

d) nyilatkozat a megvizsgált műszer, illetve mérőrendszer RKFA alkalmasságáról.

3.6. A műszer elutasítása esetén a szakvéleménynek részletesen tartalmaznia kell az 5. pont szerintieken túl a kifogásolt jellemzőkkel kapcsolatos vizsgálatokat és azok eredményét is.

3.7. A korábban alkalmasnak minősített mérőműszer módosítása esetén, az ismételt vizsgálat csak a változtatások által érintett tulajdonságok ellenőrzésére korlátozódik.

3.8. Az RKFA minősítés hatósági részét a szakértői vizsgálati jelentés alapján kell elvégezni. A hatóság a szakvélemény és az előírt további bizonylatok alapján minősíti a vizsgált műszert, illetve mérőrendszert. A minősítést és annak indoklását határozatban kell közölni. A minősítő határozat másolatát műszerkísérő okmányként kell kezelni.

3.9. A műszerhez a kereskedelmi forgalmazáskor csatolni kell a minősítő határozat másolatát, a gyártó nyilatkozatát a műszer minősítettel való egyezéséről, és a műszer gyártójának (a minősítést kérőnek) el kell helyezni rajta az alábbi ábra szerinti címkét:

A vizsgálatot végző szakértő intézmény megnevezése	A 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet szerint 2003. július 1-jétől alkalmas:
8/2002.10.25.	
24/200212042	A1, A2, A3, A5, B1
2548E-56-H	
DiCom500	szerinti felülvizsgálatokra
3.01	Srsz.: 000068

#### 4. Elektronikus tanúsítvány

4.1. Az elektronikus tanúsítvány legalább a következő adatokat tartalmazza:

4.1.1. a műhely vagy vállalkozás pontos megnevezése, címe,

4.1.2. dátum és idő,

4.1.3. mérési program azonosítása (műszer, módszer stb.),

4.1.4. járműazonosító adatok (1. számú melléklet),

4.1.5. a mérést jellemző azonosító adatok (szonda méret, mérési módus, időállandó stb.),

4.1.6. beállítási, gyári adatok (mértékegységgel),

4.1.7. szemrevételezéses vizsgálat eredménye (beadott minősítés szerint),

4.1.8. mért értékek (mértékegységgel),

4.1.9. mért értékek értékelése,

4.1.10. megjegyzések: (120 karakteres hely a felülvizsgáló észrevételeinek)

4.1.11. jármű értékelése: MEGFELEL - NEM FELEL MEG

4.1.12. tanúsító neve és kódszáma:

4.2. A 4.1.10. pont szerinti megjegyzésekben kell szerepeltetni a mérést vagy értékelést befolyásoló bármely, a felülvizsgáló által fontosnak ítélt tényt és körülményt.

4.3. A tanúsítványon helyet kell biztosítani a tanúsító aláírásának és bélyegzőlenyomatának.

### 8. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

#### ***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat igazolólap tartalma***

"MEGFELEL" minősítéssel befejeződő környezetvédelmi felülvizsgálat esetén a tanúsítványadó a területi közlekedési felügyelet nevében, a területi közlekedési felügyelet bélyegzőjével ellátott, a motor üzem módjától (kényszer-, kompresszió) függő tartalmú (benzin - dízel) rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat igazolólapot (a továbbiakban: Igazolólapp) állít ki. Az Igazolólapp mérete 70x100 mm, tartalmát jelen melléklet határozza meg.

Az Igazolólapon a gépkocsi- és vizsgálat-azonosító, illetve a felülvizsgálati környezetvédelmi jellemzőket tartalmazó részből áll. Az azonosító rész minden jármű típusra ugyanazokat a jellemzőket tartalmazza.

Az Igazolólapon az egyes feliratok, adatok, rovatok elrendezését, a szigorú számadású nyomtatványnak minősülő Igazolólaponak őrzésének, kezelésének, nyilvántartásának részletes szabályait a KFF állapítja meg.

#### 1. Gépkocsi és vizsgálat azonosító adatok

Az Igazolólapon legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

A) a gépkocsi, illetve a motor

- kiviteli kódja (az 1. számú melléklet 1.8. pontja szerinti kétjegyű szám; az itt szereplő, 58, 55, 54, 51, 48, 45, 44, 41 kód azonosítja a szabályozott, illetve nem szabályozott motorüzemű, katalizátoros benzinüzemű járművet, továbbá a tiszta gázzal üzemelő járművet a külön jogszabály szerinti gépjárműadó kedvezmény szempontjából),

- forgalmi rendszáma,

- a kiadott, érvényes plakett színe;

B) a felülvizsgálatot végző tanúsítványadó

- aláírása,

- azonosító száma;

C) a tevékenységet felügyelő hatóság

- dokumentum azonosítója (pl. sorszám),

- bélyegzője,

- "Környezetvédelmi Jávahagyás" rovat, amelyben a jármű levegőszennyezés és zajkibocsátás szerinti jóváhagyására vonatkozó igazolás a külön jogszabályban meghatározott környezetvédelmi osztály jelzéssel (kód), és lepecsételéssel történik. [Csak abban az esetben kell kitölteni, ha a 9. § (5) bekezdésben hivatkozott külön jogszabály ezt megköveteli. Kizárólag a területi közlekedési felügyelet töltheti ki és igazolhatja.];

D) érvényesség korlátozásának adatai

- dátum,

- aláírás,

- bélyegző.

#### 2. Gépkocsi felülvizsgálati környezetvédelmi adatok

##### 2.1. Otto-motoros gépkocsik

Az Igazolólapon legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

A) az előírás szerű, gyári állapot jellemzői

- alapjárat fordulatszám, CO és CH koncentráció,

- emelt üresjárat fordulatszám, CO koncentráció,

- lambda légviszony;

B) a mért állapot jellemzői

- alapjárat fordulatszám, CO és CH koncentráció,

- emelt üresjárat fordulatszám, CO koncentráció,

- lambda () légviszony.

Ha az igazolólap kiállítása a rendelet 5. §-ának (2) bekezdése alapján történt, a mért állapot jellemzői rovatokat üresen kell hagyni;

C) a jármű minősítése

- az Igazolólapon érvényessége,

- e rendelet §-ának és bekezdésének feltüntetésével jelölni kell, ha a minősítés a rendelet 5. §-ának (2), 6. §-ának (4)-(5) bekezdése alapján történt (pl. R. 6-4).

##### 2.2. Dízelmotoros gépkocsik

Az Igazolólapon legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

A) az előírás szerű, gyári állapot jellemzői

- mérési időálló és az alkalmazott szonda átmérő jelölése (pl. B1-B időálló, 1 jelű szonda), ha mintavevő műszert alkalmaznak, vagy szabadáramú műszer esetén az átmérő beállítási értéke (pl. SZ75 - szabadáramú, átmérő 75 mm),

- megengedhető füstölés;

B) a mért jellemző füstölés K;

C) a jármű minősítése

- az Igazolólapon érvényessége,

- jelölni kell, ha a minősítés a rendelet 5. §-ának (2) vagy 6. §-ának (4), illetve (5) bekezdése alapján történt.

##### 2.3. Egyéb üzemű gépkocsik

(1) Egyéb (nem kettős) üzemű gépkocsik (pl. tiszta gázüzem) esetén a gyújtás módjától függően:

- kényszer gyújtás esetén a benzinmotoros gépjárművek Igazolólajját,
- kompresszió gyújtás esetén a dízel motoros gépjárművek Igazolólajját kell alkalmazni.

(2) Kettős üzemű gépkocsik esetén a jármű belső égésű motorja szerinti eredeti, nem kettős üzemű működési módjának megfelelő Igazolólajpot kell alkalmazni.

(3) Otto-motoros, szabályozott keverékképzésű, katalizátorral és OBD rendszerrel felszerelt gépkocsik esetében az Otto-motoros gépkocsik 2.1. pont szerinti igazolólajját kell használni. Az igazolólapon az előírás szerinti gyári állapot oszlopban a CO és CH érték egyikének a helyén az "OBD" vagy "EOBD" szöveget kell szerepeltetni, és a mért értékeknél az alapjáratú CO és CH érték helyét üresen kell hagyni.

## 9. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A gépkocsi környezetvédelmi tulajdonságának és a környezetvédelmi felülvizsgálat érvényességének jelölése plakettel***

(Külső jelölés és elhelyezése)

#### 1. A jelölés célja

A plakett (öntapadós matrica) alkalmazásának célja a gépkocsi környezetvédelmi tulajdonságának és a környezetvédelmi felülvizsgálat érvényességének látható, megkülönböztető jelölése.

#### 2. Környezetvédelmi tulajdonság

A plakett zöld vagy sárga színével jelzi a gépkocsi környezetvédelmi tulajdonságát. A környezetvédelmi tulajdonságot a jármű konstrukciós jellemzői, illetve a gépkocsi típus nemzetközi előírások szerinti jóváhagyása határozza meg. A gépkocsik a környezetvédelmi tulajdonság szerint a következő két csoportba sorolhatók:

##### 2.1. Korszerű, környezetbarát gépkocsik (zöld plakett)

2.1.1. a lambda ( $\lambda$ ) szabályozott keverékképzésű, katalizátoros benzinüzemű személygépjárművek, kis-tehergépkocsik és kisbuszok,

2.1.2. az Európai Unió tagországaiban az Egyesült Államokban, vagy Japánban 1998. január 1-je után gyártott dízelüzemű személygépkocsik, kis-tehergépkocsik és kisbuszok,

2.1.3. a legalább az EURO-II minősítésnek megfelelő tehergépjárművek, nehéz tehergépjárművek, vontatók és autóbuszok,

2.1.4. minden a tulajdonos által igazoltan legalább a Tanács 96/69/EK irányelvének és az ENSZ EGB 83.03/C vagy az ENSZ EGB 49.02/B. előírásnak megfelelő dízel üzemű gépkocsik.

##### 2.2. Egyéb gépkocsik (sárga plakett)

###### 2.2.1. Csökkentett szennyezésű gépkocsik

- szabályozatlan keverékképzésű, katalizátorral felszerelt benzin üzemű személygépkocsik, kis-tehergépjárművek és kisbuszok,

- tiszta (csak gázzal üzemeltethető) gázüzemű (LPG vagy CNG) személygépkocsik, kis-tehergépjárművek és kisbuszok.

###### 2.2.2. Hagyományos benzinmotoros gépkocsik

Az első két csoportba nem tartozó négyütemű, benzinüzemű motorral hajtott gépkocsik.

###### 2.2.3. Hagyományos kétütemű- és dízelmotoros gépkocsik

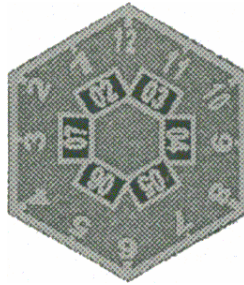
Az első két csoportba nem tartozó kétütemű- és dízel motorral hajtott gépkocsik.

#### 3. A környezetvédelmi felülvizsgálat érvényessége

A plakett felhelyezési módjával az elvégzett rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat érvényességének határidejét, illetve a következő aktuális felülvizsgálat (év és hónap szerint meghatározott) időpontját mutatja.

#### 4. A plakett alakja, színe, felhelyezése

##### 4.1. A plakett alakja:



A külső hatszög oldalhosszúsága	14,0 mm
A külső hatszög vonalvastagsága	1 mm
A belső hatszög oldalhosszúsága	5,0 mm
A belső hatszög vonalvastagsága	0,5 mm
A hónapokat jelző számok magassága	3,0 mm
A 2, 4, 6, 8, 10, 12 hónapot jelző vonal hossza	2,0 mm
Az 1, 3, 5, 7, 9, 11 hónapot jelző vonal hossza	1,0 mm
A hónapot jelző vonal vastagsága	0,5 mm
Az évszám utolsó két jegyének magassága	2,5 mm
Az évszámot befoglaló négyzet magassága	3,0 mm
Az évszámot befoglaló négyzet vonalvastagsága	0,5 mm

#### 4.2. A plakett színe

4.2.1. Zöld színű plakett - korszerű, környezetbarát gépkocsik (2.1. pont szerint).

4.2.2. Sárga színű plakett - csökkentett szennyezésű gépkocsik (2.2.1. pont szerint), hagyományos benzinmotoros gépkocsik (2.2.2. pont szerint), hagyományos kétütemű és dízelmotoros gépkocsik (2.2.3. pont szerint).

#### 4.3. A plakett felhelyezése

4.3.1. A plakettet a környezetvédelmi felülvizsgálat keretében az Igazolólap kiállítását követően - az első felhelyezés kivételével -, a lejárt plakett eltávolítása után, vagy annak biztonságos felül ragasztásával kell elhelyezni.

4.3.2. A gépkocsi környezetvédelmi tulajdonságának megfelelő színű plakettet az Igazolólap utolsó érvényességi évének utolsó két számát tartalmazó négyzet és az érvényességi év hónapjának külső köríven lévő sorszáma kilyukasztását követően kell felragasztani, oly módon elforgatva, hogy az érvényességi év felül közepén legyen. Például egy 2004. januárig érvényes gépkocsi esetén:



4.3.3. A plakettet a hátsó rendszám táblára az MSZ 140-1990. szabványban meghatározott

- A típusú rendszám tábla esetében betűjelek és a számjegyek közötti kötőjel alá, középre,
- B típusú rendszám tábla esetében az utolsó számjegy jobb felső részéhez,
- C típusú rendszám tábla esetében a bal felső sarokba kell elhelyezni.

#### 5. A plakett kezelése, adminisztráció

5.1. A plakett a területi közlekedési felügyelet által, kizárólag a felülvizsgáló szervezetek (beleértve a fegyveres testületek és titkosszolgálatok felülvizsgáló szervezeteit) részére, szín és darabszám szerint adható át.

5.2. A vizsgált járműnél alkalmazandó plakett színét a tanúsítványadó

a) a 2.1.3. és a 2.1.4. alpontok kivételével a hatósági dokumentumok és az ellenőrizhető járműjellemzők alapján, b) egyébként a területi közlekedési felügyelet bejegyzése vagy igazolása alapján állapítja meg.

5.3. A tanúsítványadó köteles a felhelyezett plakett színét az Igazolólapon és a tanúsítványon rögzíteni.

5.4. A feljogosított felülvizsgáló szervezetnek színenként darabszám szerint el kell számolnia a területi közlekedési felügyelettől felvett plakettekkel. Ennek érdekében köteles a felvett és kiadott plakettekéről, valamint a megmaradt készletről a KFF által meghatározott nyilvántartást naprakészen vezetni, és azt a KFF által meghatározott időközönként a területi közlekedési felügyeletnek benyújtani. A fegyveres erők és rendvédelmi szervek felülvizsgáló

szervezeteinél a felvett plakettek nyilvántartását és a velük való elszámolást és annak ellenőrzését a szerv vezetője szabályozza. A plakettekkel való elszámolásnál a vizsgálati napló bemutatása nem szükséges.

## 10. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

### ***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai ismeretek és oktatás***

#### 1. Általános feltételek

1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére vonatkozó jogosultság (a továbbiakban: tanúsítványadói jogosultság) megszerzésének előfeltétele a rendszeres szakmai képzésben való részvétel, illetve a képzést lezáró sikeres vizsga.

A felülvizsgáló személyeknek a korszerű technikai megoldásokra kiterjedő, a környezetvédelmi felülvizsgálat szakszerű végzése tárgyú:

- szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik, illetőleg
- dízelmotoros gépkocsik

témacsoportokból álló tanfolyamon kell részt venniük. A tanfolyam sikeres elvégzését oklevél igazolja.

1.2. A felülvizsgálati tevékenység folyamatos végzésének feltétele a 36 hónaponként szervezett, továbbképzést szolgáló tanfolyamon való részvétel, és az azt lezáró sikeres vizsga.

1.3. A környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos adminisztratív teendők végzésére vonatkozó jogosultság (a továbbiakban: ügyintézői jogosultság) megszerzésének feltétele a területi közlekedési felügyelet által szervezett ügyintézői oktatáson való részvétel és az előírt vizsga sikeres letétele. A felülvizsgálati, illetve ügyintézői jogosultság megszerzéséhez, illetve folyamatos végzéséhez előírt tanfolyamon való részvétel költsége a tanfolyamra jelentkezőt, illetve annak munkáltatóját terheli.

1.4. Amennyiben a tanfolyamon részt venni kívánó egy hónapon belül nem talál megfelelő oktató szervezetet, vagy jelentkezését hely hiányában nem fogadták el, úgy a részvétel iránti igényét be kell jelentenie a területi közlekedési felügyeletnek.

#### 2. Az oktatás célja

2.1. A tanúsítványadói tanfolyamon résztvevő felkészítése a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat előírás szerű végzésére, az ellenőrzési eljárás szabályos végrehajtására és a tevékenységgel kapcsolatos összefüggések megértésére.

2.2. Biztosítani az új, korszerű műszaki, gépjármű-technikai megoldások működésének megértését és előírásoknak megfelelő ellenőrzését.

2.3. Az ismeretek elsajátításával alkalmassá tenni a tanúsítványadói tanfolyamon résztvevőt a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálati tevékenység végzésre való feljogosításra.

2.4. Az ügyintézői oktatás célja a tanfolyamon résztvevőt megismertetni a hatósági okmányok, eszközök kezelésének szabályaival, a tanúsítványok egyes, az igazolólap kiállításához szükséges adatainak értelmezésével, a nyilvántartások vezetésére vonatkozó előírásokkal.

#### 3. A tanfolyamon való részvétel feltétele

3.1. A tanúsítványadói jogosultság megszerzésére (fenntartására) irányuló tanfolyamon való részvételének feltétele legalább (az Országos Szakmunkásképzési Jegyzék - OSZJ, illetve az Országos Képzési Jegyzék - OKJ szerint):

- OSZJ-311-1, OKJ 51 5241 02 autószerelő, illetve technikus, vagy
- OSZJ-311-2 autóvillamossági szerelő, illetve technikus, vagy
- OKJ 51 5241 01 autóelektronikai műszerész, vagy
- OKJ 53 5241 01 gázautószerelő (kötelező, ha gázautóra kér feljogosítást), vagy
- OKJ 53 5441 05 közlekedésgépészeti technikus, közútijármű-gépész, vagy
- OKJ 51 8917 05 katonai gépjárműszerelő, vagy
- OKJ 52 8917 05 katonai gépjárműtechnikus, vagy
- OKJ 51 8917 02 harcójármű-szerelő, vagy
- OKJ 51 8917 02 harcójármű-technikus, vagy
- a fentieknek megfelelő szakirányú felsőfokú végzettség,

valamint szakmunkás, illetve más középfokú végzettség esetén legalább három, felsőfokú végzettség esetén legalább egy év szakmai gyakorlat.

3.2. Tanúsítványadói tanfolyam esetében az oktató szervezet köteles ellenőrizni a tanfolyamra jelentkezők 3.1. pontnak megfelelő szakmai képzettségét és a szakmai gyakorlatra vonatkozó igazolását, valamint a már feljogosítással rendelkező tanúsítványadók kivételével a 11. számú melléklet 2.2.2. pontjában előírt büntetlen előéletet (erkölcsi bizonyítványt). A tanúsítványadó, illetve hallgató felsorolt követelményeknek való megfelelését az oktató szervezet a jelen melléklet 1. számú Függelékének megfelelő igazolás kiadásával bizonyítja.

3.3. Az ügyintézői jogosultság megszerzésére irányuló oktatáson való részvétel feltétele legalább érettségi bizonyítvány és a 11. számú melléklet 2.2.2. pontjában előírt büntetlen előélet igazolása.

#### 4. Az oktatást végzők

4.1. A tanúsítványadói jogosultság megszerzésére (fenntartására) irányuló tanfolyamot csak a KFF által feljogosított, magyarországi székhelyű szervezet vagy magyar állampolgárságú személy tarthat. Az oktatást végzők szakmai képzettségére és gyakorlatára vonatkozó követelményeket a KFF a GKM egyetértésével határozza meg.

4.2. A korszerű járművek felülvizsgálati technológiáit a következő szervezetek által tartott tanfolyamon sajátítják el a résztvevők:

a) belföldi gépjármű- és motor gyártók,  
b) külföldi gépjármű és motor gyártók kizárólagos hazai képviselőjét ellátó, belföldi vevőszolgálattal rendelkező képviselők,

c) az a) vagy a b) pontban nevezettek által meghatalmazott, oktatásra felkészült egyéb szervezet,

d) a gépjármű szerelő vagy magasabb fokú gépjármű technikai képzést végző szervezetek (szakközépiskolák, főiskolák, egyetemek),

e) a KFF által az oktatásra feljogosított egyéb személyek, intézmények, szervezetek.

4.3. A 4.2. pont a)-c) pontjában meghatározott szervezetek csak saját szerződött partnereik részére, kizárólag az általuk gyártott, forgalmazott, képviselt gépjármű típusra vonatkozó tanfolyamot tarthatnak. Az oktatásra jogosult, feljogosított helyek kötelesek tanfolyam indítását és az oktatás helyét (iskolát és műhelyt) előzetesen a területi közlekedési felügyeletnek bejelenteni. A tanfolyam tartására feljogosított szervezetek listáját a GKM hivatalos lapjában kell közzétenni.

#### 5. Az oktató helyek feljogosításának személyi és tárgyi feltételei

5.1. Az oktató helynek rendelkeznie kell a tanfolyam tartásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, megfelelően képzett, felsőfokú, műszaki végzettségű szakoktatókkal, és legalább öt éves gépjárműjavító gyakorlattal rendelkező gyakorlati oktatókkal; az elméleti és gyakorlati oktatáshoz szükséges helyiségekkel, és az oktatáshoz szükséges eszközökkel (oktatási segédeszközök, műszerek, járművek stb.). Az oktató egy időben legfeljebb 16 szakembert oktathat.

5.2. A tanfolyam keretében az elméleti ismereteket a gyakorlatban is el kell sajátítani, be kell mutatni. A gyakorlati oktatáshoz az oktató helyen a szükséges mennyiségben kell lennie legalább a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges valamennyi (az oktatás terjedelmének megfelelően korszerű és régebbi), a feljogosítás iránti kérelemben megadott eszköznek és technológiának. Az eszközöknek az oktatásra való feljogosítás iránti kérelemben megadottakhoz képesti változását az oktatást végző köteles a változást követően indítandó tanfolyamot megelőzően, de legkésőbb 30 napon belül bejelenteni a területi közlekedési felügyeletnek.

5.3. Az oktató helynek rendelkeznie kell az adott körben szükséges valamennyi (legújabb és régebbi) technológiai adattal és információval, amelyet köteles a technika állásának megfelelően folyamatosan korszerűsíteni.

5.4. Az oktatásra feljogosított tevékenységét a közlekedési felügyelet rendszeresen és véletlenszerűen ellenőrzi. A rendszeres ellenőrzés az 5.1.-5.3. pontokban foglalt feltételek teljesítésre, a véletlenszerű ellenőrzés egy-egy tanfolyam keretében az 5.2. és 5.3. pontban előírtak rendelkezésre állására, az előírt órák megtartására, az ezek keretében végzett oktatás minőségére és a tanfolyam rendjére terjed ki.

5.5. Amennyiben az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az oktató szervezet nem biztosítja az 5.1.-5.3. pontokban előírt feltételeket, a feljogosítást a területi közlekedési felügyelet a feltételek biztosításáig felfüggeszti. A tárgyi hiányosságok miatt öt éven belüli háromszori felfüggesztés, vagy a 7.2. pontban előírt órák ismétlődő meg nem tartása esetén a feljogosítás visszavonható.

#### 6. A tanúsítványadói oktatás tartalma

##### 6.1. Általános ismeretek

6.1.1. A közlekedés, a közúti járművek szerepe a környezetszennyezésben, csökkentési lehetőségek.

6.1.2. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat elve, követelményei.

6.1.3. A felülvizsgálat jelentősége, a végzéshez szükséges dokumentáció tartalma, szerepe.

6.1.4. A gépkocsik azonosítási technikája, menete.

##### 6.2. Műszaki-technikai ismeretek (jármű csoportonként)

6.2.1. Az új, korszerű műszaki megoldások bemutatása és ismertetése, különleges, egyedi megoldások.

6.2.2. Egy-egy műszaki megoldás és a környezetszennyezés közötti kapcsolat, a megoldás környezetvédelmi szerepe, összefüggések és kapcsolatok ismertetése.

6.3. Gyakorlati ismeretek (jármű csoportonként)

6.3.1. A felülvizsgálathoz szükséges műszerek működési elve, kezelése, használata, különös tekintettel a gázelemező és füstölésmérő berendezésekre.

6.3.2. Egy teljes felülvizsgálati eljárás hibamentes végrehajtása.

7. Az ügyintézői oktatás tartalma

Az ügyintézői tanfolyam tananyagát, a vizsga követelményeit és egyéb körülményeit a területi közlekedési felügyelet e rendelet előírásaihoz és a KFF szabályzatához igazodva határozza meg.

8. A tanúsítványadói oktatás szervezése

8.1. Az oktatás járműcsoportonként, egymástól elválasztva történik. A járműcsoportok:

a) Otto-motoros, lambda (szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik,

b) Dízelmotoros személy és kisteher gépkocsik,

c) Dízelmotoros tehergépkocsik és nehéz gépkocsik.

8.2. Az oktatás legrövidebb időtartama a gépjármű csoportok és az oktatás tartalma szerint:

Oktatás tartalma	Oktatási idő (óra) a 7.1. pontban szereplő gépjármű-csoportok szerint						
	Benzin motor		Dízelmotor		Benzin- és dízelmotor		
	Szab. kat. a	x 3,5 t b	> 3,5 t c	mind b + c	a+b	a+c	a+b+c
6.1. Általános ismeretek	1	1	1	1	1	1	1
6.2. Műszaki-technikai ismeretek	3,5	2,5	2,5	3,5	6	6	6
6.3. Gyakorlat	2,5	2,5	2,5	4,75	5	5	7
7.5. Vizsga	0,5	0,5	0,5	0,75	0,75	0,75	1
Összes idő	7,5	6,5	6,5	10,0	12,75	12,75	15

8.3. Az oktatásra feljogosított szervezet, illetve személy a 4-6. pontokban meghatározott feltételek megtartása mellett szabadon dönthet a tanfolyam szervezéséről és lebonyolításáról. Legalább két héttel a tanfolyam indítását, időtartamát a kezdést megelőzően két héttel a területi közlekedési felügyeletnek, a vizsga tervezett időpontját két héttel a tervezett időpont előtt a KFF-nek be kell jelenteni. A KFF a tervezetthez képest legkésőbb 1 hónapon belül kijelöli a vizsgaidőpontot, és erről értesíti a tanfolyam indítóját.

8.4. Az oktató szervezetnek vállalnia kell, hogy ki nem elégített igény esetén a KFF felszólítására két hónapon belül tanfolyamot indít és vizsgát tart.

8.5. Az oktatás tartalmát a 6. pont tartalmazza. Az oktatás tartalmának részletei tekintetében a GKM által jóváhagyott a "Gépjárművek Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálata" című tankönyvet kell iránymutatónak tekinteni.

8.6. A tanfolyam befejezésekor az oktató szervezet az elméleti és gyakorlati oktatáson résztvevő, a kijelölt feladatokat teljesítő Tanúsítóknak, illetve hallgatóknak a jelen melléklet 1. számú Függeléke szerinti Igazolást ad.

8.7. Az oktatást, illetve tanfolyamot vizsga zárja le. A vizsga megszervezése és lebonyolítása a KFF feladata.

8.7.1. Vizsgára csak a teljes tanfolyamon résztvevő, a 8.6. pont szerinti Igazolással rendelkező Tanúsítók, illetve hallgatók engedhetők.

8.7.2. A vizsga 20 kérdésből álló írásos tesztvizsga, ahol több lehetséges válasz közül kell a megfelelőt kiválasztani. A kérdések csoportosítása:

- jogi szabályozás (rendelet) 4 kérdés,
- gépjárművek általános környezetvédelmi műszaki-technikai összefüggései, jellemzői 6 kérdés
- a felülvizsgálati eljárás és végrehajtása 6 kérdés,
- alkalmazandó műszerek és készülékek 4 kérdés.

8.7.3. Az általános vizsgakérdéseket a KFF évente előre állítja össze és közzéteszi a GKM hivatalos lapjában. Típusra vonatkozó gyári tanfolyam esetén KFF előzetes jóváhagyásával a közzétett vizsgakérdésektől el lehet térni.

8.7.4. Az oktató szervezetnek a tanfolyam kezdését a területi közlekedési felügyeletnél, a vizsga időpontját a KFF-nél legalább három nappal a 8.3. pontban meghatározott időpont előtt meg kell erősítenie, illetve az esetleges módosítást - annak okával együtt - be kell jelentenie.



8.7.5. Amennyiben a vizsgázó a vizsga során meg nem engedett eszközt használ, vagy a vizsga rendjét magatartásával ismételtelen vagy súlyosan megzavarja, a vizsgáztató felfüggeszti a vizsgázót. A felfüggesztés automatikusan "NEM FELEL MEG" minősítésű vizsgát jelent.

8.7.6. A Vizsgázó "MEGFELEL", ha az összes kérdés 70%-ára, és ezen belül a kérdéscsoportok mindegyikében legalább a kérdések 50%-ára helyes választ adott.

8.7.7. "NEM FELEL MEG" eredményű vizsga esetén a tanfolyamot meg kell ismételni. Az ismétlések száma nem korlátozott.

8.8. A MEGFELEL eredményű vizsgáról a KFF a tanúsítványadók részére a jelen melléklet 2. számú Függeléke szerinti oklevelet állítja ki.

9. Az ügyintézői oktatás szabályai

9.1. Ügyintéző oktatást a területi közlekedési felügyeletek igény szerint indítanak.

9.2. Az oktatást lezáró vizsgát sikeresen teljesítő ügyintéző a területi közlekedési felügyelet bízta meg, a képzést kezdeményező feljogosított felülvizsgáló helyen az ügyintézői tevékenység végzésével.

9.3. A megbízást a sikeres vizsgától számított 5 éven belül az oktatást végző területi közlekedési felügyelet illetékességi területén az ügyintéző kérelmére másik felülvizsgáló helyre is ki kell adni.

9.4. A sikeres vizsgától számított 5 éven túl a 9.2. pont szerint kijelölttől eltérő felülvizsgáló helyre vagy másik területi közlekedési felügyelet illetékességi területére ügyintézői megbízás az oktatás megismétlésével adható.

## 1. számú függelék a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet 10. számú mellékletéhez

### IGAZOLÁS

NÉV (Vezetéknév, keresztnév)

[lakcím (irányítószám, város, utca, házszám); személyi igazolvány szám; születési hely és dátum (helység, év, hó, nap)]

részére

Nevezett (dátum)-tól (dátum)-ig a

\_\_\_\_\_  
[az oktató (személy, szervezet, intézmény) neve és címe]

feljogosított szervezet által tartott, a gépjárművek környezetvédelmi felülvizsgálatára vonatkozó 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-ának (1) bekezdése c) pontjában előírt rendszeres környezetvédelmi oktatásban, a 10. számú melléklet 2. pontjának megfelelő előképzettséggel és szakmai gyakorlattal részt vett. Nevezett feljogosított Tanúsítványadó jelölt feddhetetlenségét erkölcsi bizonyítvánnyal igazolta.

Az oktatás terjedelme:

**A.** Otto-motoros, lambda () szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik,

**B.** Dízelmotoros személy- és kisteher gépkocsik (megengedett legnagyobb összes tömeg 3500 kg),

**C.** Dízelmotoros tehergépkocsik és nehéz gépkocsik (megengedett legnagyobb összes tömeg > 3500 kg).

Igazoljuk, hogy nevezett a tanfolyam elméleti és gyakorlati foglalkozásain részt vett és az előírt feladatokat teljesítette.

A tanfolyamot az R. 10. számú mellékletének 4.2. a)-b)-c)-d)-e) pontja szerinti feljogosítás alapján

..... típuskorlátozással - korlátozás nélkül végeztük.

Kelt: .....

P. H.

.....  
az oktató szervezet cégszerű aláírása

2. számú függelék a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet 10.  
számú mellékletéhez

Kódszám: 0101010KH



**KÖZLEKEDÉSI FŐFELÜGYELET**

**OKLEVÉL**

Ezen oklevéllel igazoljuk, hogy

**Környezet Védő**

(született 1991. december 18-án, anyja neve Felül Vizsgálat) a Közlekedési Főfelügyelet által szervezett környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyú képzésen, illetve továbbképzésen részt vett és a mai napon

Otto-motoros, lambda ( $\lambda$ ) szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik,

Dízelmotoros személy- és kisteher gépkocsik (legnagyobb összes tömeg 3500 kg),

Dízelmotoros tehergépkocsik és nehéz gépkocsik (legnagyobb összes tömeg >3500 kg).  
kategóriára eredményes vizsgát tett.

Kérésére a környezetvédelmi tanúsítványadók országos névjegyzékébe bejegyezhető.

Jelen oklevél három évig érvényes, mely érvényesség a továbbképzést követő sikeres vizsga alapján meghosszabbítható.

Budapest, 2002. július 1.

P. H.

.....  
vizsgabizottság tagja

.....  
vizsgabizottság tagja

.....  
vizsgabizottság elnöke

Az oklevél A5 formátumú. A kódszám jelöli a képzés kiterjesztését is (pl. KH - környezetvédelmi tanúsítványadó, hagyományos keverékképzésű gépkocsikra).

11. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

## ***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat végzésének alapvető személyi és tárgyi feltételei***

### **1. Általános feltételek**

E melléklet tartalmazza a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére való feljogosítás megszerzésének speciális, gépjármű fenntartó és javító szervezetekre vonatkozó előírásokon túl teljesítendő alapvető személyi és tárgyi feltételeit.

#### **2. A kijelölés feltétele**

##### **2.1. Felelősség**

A felülvizsgálatot végző szervezet vagy személy, illetve a szervezet törvényes képviselője személyesen felel a felülvizsgálat előírásoknak megfelelő végzéséért. A felülvizsgálónak legalább egy, a KFF nyilvántartásában szereplő tanúsítványadóval és egy ügyintézővel kell rendelkeznie (a két tevékenységet egy személy is végezheti).

2.1.1. A tanúsítványadó felel az előírt vizsgálati technológia betartásáért, az általa tanúsított adatok valóságáért.

2.1.2. Az ügyintéző felel a tanúsítványnak megfelelő tartalmú igazolólap kiadásáért, a nyilvántartásában szereplő adatok és a tanúsítványok összhangjáért, a felülvizsgálathoz kapcsolódó okmányok, eszközök előírás szerű kezeléséért.

2.1.3. A felülvizsgáló hely vezetője felel a felülvizsgálati tevékenység e jogszabályban meghatározott feltételeinek biztosításáért, a felülvizsgálatot végző és az ügyintéző előírás szerű munkavégzésének ellenőrzéséért.

##### **2.2. Szakmai ismeretek**

2.2.1. A tanúsítványadó a tanúsítványadói, az ügyintéző az ügyintézői tanfolyamon való részvétel feltételeinek megfelel (10. számú melléklet 3. pont).

2.2.2. Büntetlen előéletű (ez utóbbit erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja, kivéve feljogosított tanúsítványadó továbbképzése esetét).

2.2.3. A tanúsítványadó 2003. december 31. után rendelkezik 36 hónavnál nem régebbi igazolással a felülvizsgálathoz kapcsolódó szakmai képzésben, illetve továbbképzésben való részvételtől.

2.2.4. Ha a tanúsító alkalmazott, rendelkeznie kell a felülvizsgáló szervezettel kötött munkaszerződéssel.

2.2.5. Az ügyintéző rendelkezik a területi közlekedési felügyelet érvényes megbízásával.

##### **2.3. Felülvizsgáló hely (műhely), műszerek, berendezések**

A felülvizsgáló helynek a gépjármű fenntartó és javító szervezetekre vonatkozó általános követelményeken túl, a felülvizsgálati kijelölés területének megfelelően a következő feltételeket kell teljesítenie, illetve feltételekkel kell rendelkeznie.

2.3.1. Megfelelő, zárt (téli fűtött), aknával vagy emelővel ellátott vizsgálo helyiség.

2.3.2. Motorolaj hőmérsékletmérő.

2.3.3. Gyújtási időpont-, zárasszög- és fordulatszám mérő benzinmotoros gépkocsikhoz.

2.3.4. Fordulatszám mérő dízelmotoros gépkocsikhoz.

2.3.5. Hiteles, a pontosság-ellenőrzésre vonatkozó kötelezettségnek megfelelő

a) az 5 számú. melléklet 1. pontjának megfelelő gázelemző,

b) 2003. december 31. után rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmasnak minősített automatikus felülvizsgáló berendezés benzinmotoros járművekhez.

2.3.6. Kalibrált füstölésmérő, illetve 2003. december 31. után kalibrált, rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatra alkalmasnak minősített automatikus felülvizsgáló berendezés dízelmotoros járművekhez.

##### **2.4. Dokumentációk, információs anyagok**

2.4.1. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatokra vonatkozó hatályos jogszabályok, kapcsolódó szabályzatok.

2.4.2. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálathoz kapcsolódó, a KFF által kiadott szabályzatok.

2.4.3. A kijelölés szerinti járművekre vonatkozó felülvizsgálat végzéséhez szükséges adatok, technológiák (típuskorlátozással kiadott feljogosítás esetén a gyártók által kiadott dokumentációk, illetve általános feljogosítás esetén a KFF által jóváhagyott adatbázis nyomtatott, mágnes tárolós vagy automatikus mérőműszerben tárolt formában).

### **3. A feljogosítás iránti kérelem**

A feljogosítás iránti kérelmet a területi közlekedési felügyelethez, telephelyenként (minden önálló telephelyre külön-külön) kell benyújtani. A kérelemnek a 11. számú melléklet Függeléké szerinti adatokat kell tartalmaznia és ahhoz a következő mellékleteket kell csatolni:

3.1. A cégbirósági bejegyzés, illetve egyéni vállalkozói igazolvány másolata, amely szerint a kérelmező jogosult gépjármű fenntartó-, javító ipari tevékenység végzésre.

3.2. A felülvizsgálatban résztvevő személyek felülvizsgálattal kapcsolatos szakmai végzettségének (bizonyítvány) másolata.

3.3. A tanúsítványadókra vonatkozó igazolás legalább 3 éves, felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 1 éves javító-, fenntartóiipari tevékenységről, tapasztalatról.

3.4. A felülvizsgálatban részt vevő személyek 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványa.

3.5. 2003. december 31. után a Tanúsító(k) igazolása a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálathoz kapcsolódó rendszeres szakmai képzésben való, 36 hónapon belüli eredményes részvételéről és az ügyintéző(k) igazolását a közlekedésfelügyeleti eljárási ismeretek sikeres beszámolójáról.

3.6. A Tanúsítóknak a büntetőjogi felelősség vállalása mellett tett nyilatkozatát arról, hogy a közlekedési hatóság a megelőző 5 évben különösen nagy és szándékos technológiai fegyelmezetlenség miatt nem részesítette elmarasztalásban. (Az elmarasztalás szempontjából különösen nagy és szándékos technológiai fegyelmezetlenségnek minősül minden a ténylegessel ellentétes értékelést alátámasztó tudatos tevékenység.)

4. A vizsgálati feltételek változása

A felülvizsgáló szervezet, illetőleg személy a felülvizsgálati körülményekben bekövetkezett bármely érdemi változást 5 munkanapon belül köteles a területi közlekedési felügyeletnek bejelentetni.

## Függelék a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet 11. számú mellékletéhez

### FELJOGOSÍTÁS IRÁNTI KÉRELEM rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére.

1. Kérem a feljogosítást az alábbi erőforrásokkal meghajtott gépkocsik rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatára:

- a) szabályozatlan keverékképzésű, Otto-motorral szerelt, katalizátoros gk.
- b) szabályozatlan keverékképzésű, Otto-motorral szerelt, katalizátor nélküli gk.
- c) szabályozott keverékképzésű, katalizátoros gépkocsik
- d) dízelmotoros gépkocsik
- e) egyéb üzemű (hibrid-hajtás, kettős-üzem, vegyes-üzem, tiszta-gáz) gépkocsik
- f) típuskorlátozás nélkül/típuskorlátozással (..... típusra)

2. Kérelmező neve és címe: .....

3. Telephely címe, amelyre a kérelem vonatkozik: .....  
(mellékelendő a gépjármű fenntartó- és javító ipari tevékenységre feljogosító cégbejegyzés másolata és az illetékes önkormányzat által kiadott telepengedély)

4. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatot végző tanúsítványadók adatai 1, 2, 3:

név: ..... név: .....  
azonosító szám: ..... azonosító szám: .....  
lakcím: ..... lakcím: .....  
aláírás: ..... aláírás: .....

5. A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatban részt vevő ügyintézők adatai 4:

név: ..... név: .....  
azonosító szám: ..... azonosító szám: .....  
lakcím: ..... lakcím: .....  
aláírás: ..... aláírás: .....

#### Megjegyzések:

1 Mellékelni kell a tanúsítványadó szakmai végzettségét igazoló bizonyítvány másolatát, kivéve, ha szerepel a tanúsítványadók jegyzékében.

2 Igazolni kell tanúsítványadó legalább 3 éves szakmai gyakorlatát, kivéve, ha szerepel a tanúsítványadók jegyzékében.

3 Mellékelni kell a tanúsítványadó szakmai továbbképzés 3 évnél nem régebbi bizonyítvány másolatát.  
4 Mellékelni kell az ügyintéző képzéséről kiállított közlekedésfelügyeleti igazolás másolatát.

**A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálathoz alkalmazni kívánt műszerek adatai:**

Vizsgálóeszközök	Gyártmány	Típus	Gyári szám	KF jóváhagyás
Jegyzőkönyv nyomtató				
Motorolaj hőmérséklet-mérő				
Fordulatszám-mérő Otto-motorhoz				ha előírt
Fordulatszám-mérő Diesel-motorhoz				ha előírt
Zárásszög mérő				
Gyújtási időpont mérő				
Gázelemző műszer				ha előírt
Füstölésmérő				ha előírt
Mérésvezérlés1				2003. dec. 31-ig
RKFA mérőegység Otto-motorhoz				2004. jan. 1-jétől
RKFA mérőegység dízelmotorhoz				2004. jan. 1-jétől
Egyéb mérő és vizsgáló készülék2				

*Megjegyzések:*

- 1 - Amennyiben a mérésvezérlést számítógépes program végzi, szükség esetén külön lapon kell megadni az azonosításhoz szükséges adatokat.
- 2 - Egyéb készüléknek minősül a speciális fordulatszám-mérő, az EOBD olvasó stb.

6. Nyilatkozom, hogy ismerem és rendelkezésemre állnak:

- a) a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos jogszabályok,
- b) a Közlekedési Főfelügyelet felülvizsgálattal kapcsolatos szabályzata,
- c) az 1. pontban megjelölt gépjármű kategória műszaki és technológiai információi,
- d) az 1. pontban megjelölt gépjármű kategória és típus beszábozóási adatainak KFF által is elfogadott, jogtisza adatforrása,
- e) mindazon személyi és dologi feltételek, melyek a rendszeres környezetvédelmi vizsgálat folyamatos és korrekt végzéséhez szükségesek.

7. A felülvizsgálati tevékenység ellenőrzése során felmerülő vita esetén bevonandó érdek-képviseleti szerv megnevezése (nem kötelező megjelölni).

8. Alulírott kérelmező vállalom, hogy a fenti adatokban vagy a vizsgálati feltételek bármely körülményében történt változást a területileg illetékes (a feljogosítást elbíráló) közlekedési felügyeletnek 5 munkanapon belül, írásban bejelentem.

Kelt: .....

P. H.

.....  
a kérelmező cégszerű aláírása

12. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

***A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat ellenőrzése, nyilvántartások***

## 1. Általános előírások

1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos tevékenység eredményességét, a felülvizsgálatra feljogosított szervezetek, a tanúsítványadók és ügyintézők munkáját, az oktatásra feljogosított szervezetek tevékenységét, a tevékenységre előírt feltételek teljesítését a területi közlekedési felügyelet és a KFF egységes feltételek alapján ellenőrzi, ennek érdekében nyilvántartásokat vezet, továbbá az előírások betartása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

1.2. A területi közlekedési felügyelet a környezetvédelmi felülvizsgálói létszámhoz igazodó ellenőrzési rendszert köteles működtetni. A területi közlekedési felügyelet a belső ellenőrzés keretében rendszeresen, véletlenszerűen, valamint - a közúti és telephelyi műszaki ellenőrzés tapasztalatai alapján - célirányosan ellenőrzi, hogy a környezetvédelmi felülvizsgáló a tevékenységének végzése során betartja-e a jogszabályi előírásokat.

1.3. Az ellenőrzésnek e mellékletben nem szabályozott részleteire és lefolytatására a KFF szabályzatot készíti, amelyet a GKM hagy jóvá.

### 2. A gépkocsik szennyezőanyag-kibocsátásának ellenőrzése

2.1. A közlekedési felügyelet a közúton és telephelyen, valamint időszakos vizsgán végzett mérésekkel ellenőrzi a gépkocsik szennyezőanyag-kibocsátását.

2.2. A közlekedési felügyelet a 2.1. pont szerinti ellenőrzések alapján nyilvántartást vezetnek a meg nem felelő gépkocsikról és az azok környezetvédelmi felülvizsgálói igazolólapját kiállító felülvizsgáló helyekről.

2.3. A 2.2. pont szerinti nyilvántartásokat a KFF negyedévenként összesíti és értékeli.

2.4. Az átlagosnál lényegesen nagyobb darabszámú meg nem felelő gépkocsira igazolólapot kiadó felülvizsgáló helyeknél, illetve a telephelyi ellenőrzés során jelentős hányadban nem megfelelőnek bizonyuló gépkocsit üzemeltető felülvizsgálóra feljogosított üzemeltetőknel a közlekedési felügyelet célellenőrzést és gyakoribb véletlenszerű ellenőrzést végez, illetőleg a KFF ezeket kezdeményezi.

### 3. A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére feljogosított tanúsítványadók és ügyintézők ellenőrzése

3.1. A területi közlekedési felügyelet az illetékességi területén működő tanúsítványadókról, a tanúsítványadói tevékenység végzéséhez előírt képzést és továbbképzést sikeresen teljesítőkről nyilvántartást vezet. A nyilvántartásnak a 10. számú melléklet 8. pontja szerinti bizonyítványban szereplő, a tanúsítványadó személyére, feljogosításának terjedelmére, a feljogosítás érvényességére (a soron következő továbbképzés dátumára) vonatkozó adatokat kell tartalmaznia.

3.2. A 3.1. pont szerinti nyilvántartást, illetve az abban bekövetkezett változásokat a területi közlekedési felügyelet havonta jelenti a KFF-nek. A jelentés alapján a KFF nyilvántartást vezet a tanúsítványadókról. A KFF nyilvántartásából a környezetvédelmi felülvizsgálóra feljogosított szervezet képviselője díjmentesen információt kérhet.

3.3. A nyilvántartás alapján a továbbképzési kötelezettséget nem teljesítő tanúsítványadót a területi közlekedési felügyelet felszólítja továbbképzésen való részételre. A továbbképzést felszólítás ellenére 3 hónapon belül nem teljesítő tanúsítványadót törli saját nyilvántartásából, illetve kezdeményezi a KFF nyilvántartásából való törlését.

#### 3.4. A területi közlekedési felügyelet szakmai felügyeleti és ellenőrzési jogkörében ellenőrzi

3.4.1. a tanúsítványadó által elvégzett környezetvédelmi felülvizsgálat alapján kiállított "Tanúsítvány"-on feltüntetett megállapítások és hibák valódiságát, minőségét és szakmai megalapozottságát,

3.4.2. a felülvizsgálat előírásoknak megfelelő végrehajtását, beleértve a vizsgálat dokumentálását is,

3.4.3. a tanúsítványadó jogosultságát az általa igazolólappal és plakettel ellátott gépkocsi környezetvédelmi felülvizsgálatára,

3.4.4. a tanúsítványadó által használt eszközök megfelelőségét (hitelesítés, pontosságellenőrzés, adatbázis stb.) a felülvizsgálat időpontjában, és azok szakszerű kezelését,

3.4.5. a tanúsítványok, igazolólapok, plakettek kezelésére vonatkozó ügyviteli szabályok betartását,

3.4.6. a hatósági díj alkalmazásának szabályszerűségét, a számla és az elvégzett felülvizsgálat összhangját.

3.5. Az ellenőrzés során tapasztaltokról a kijelölt felülvizsgáló állomás vezetőjét tájékoztatni kell, és az érdemi megállapításokat az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni. Az ellenőrzés alapján tett megállapításokra a kijelölt felülvizsgáló állomás vezetője észrevételt tehet, a megállapítás megalapozottságának vitatása esetén kérheti a területi közlekedési felügyelet vezetője, valamint a gépjárműfenntartót képviselő szakmai érdek-képviseleti szervezet által együttesen kijelölt szakértők által történő felülvizsgálatot.

3.6. A területi közlekedési felügyelet vezetője - az ellenőrző személy vagy ellenőrző szerv által a jegyzőkönyvben rögzített - vita esetén a 3.5. pont szerint felkért szakértők által megerősített - ténymegállapítás alapján a tanúsítványadót e tevékenység gyakorlásától a 3.6.1. vagy 3.6.2. pont szerinti időtartamra eltiltja.

3.6.1. Az eltiltás időtartama legfeljebb hat hónap, ha

a) egy éven belül legalább három esetben, vagy három gépkocsi esetében az ellenőrzés azt állapította meg, hogy a tanúsítványban foglaltaktól eltérően a gépkocsin olyan hiba észlelhető, amely nem teszi lehetővé a gépkocsi környezetvédelmi igazolólapjának, illetőleg a plakettnek a kiadását,

b) 3 éven belül két ellenőrzés azt állapította meg, hogy a tanúsítványadó a környezetvédelmi felülvizsgálatot olyan eszközzel végezte, amely a felülvizsgálat időpontjában a vizsgálat elvégzésére a rendeletben és mellékleteiben előírt konstrukciós és OMH követelmények szerint nem volt alkalmazható, illetve legalább három alkalommal a műszer pontosság-ellenőrzése hiányzott, vagy karbantartásában súlyos hiányosság állapítható meg,

c) az ellenőrzés egy éven belül két alkalommal megállapította, hogy a felülvizsgálat előírt díjától eltérő díjtételeket alkalmaztak (alacsonyabb díj felszámítása, nem a vizsgált gépkocsinak megfelelő díj),

d) a tanúsítványadó az ügyviteli előírásokat egy éven belül ötnél több esetben a tanúsítvány hibás kitöltésével érdemi módon megsérti vagy nem megfelelő színű plakettet helyez fel, illetve az ügyintéző munkáját ilyen módon elbizonytalanítja, akadályozza.

3.6.2. Az eltiltás időtartam hat hónapnál több, de legfeljebb 1 év, ha a tanúsítványadó 5 éven belül két alkalommal olyan gépkocsihoz állított ki tanúsítványt, amelyhez nem rendelkezik tanúsítványadói jogosultsággal, illetőleg amelynek gyártmányára a kijelölt felülvizsgáló állomás kijelölése nem terjed ki.

3.6.3. A tanúsítványadó e tevékenységre való jogosultságát vissza kell vonni, ha bebizonyosodik, hogy szándékosan valótlan adatokat szerepeltet az általa adott tanúsítványban, a tanúsítvány alapján nem megfelelő gépkocsira az igazolólapot, illetve plakettet kiadja.

3.6.4. A tanúsítványadói tevékenységtől való eltiltásról, illetve a jogosultság visszavonásáról a területi közlekedési felügyelet értesíti a tanúsítványadót, a kijelölt felülvizsgáló állomás vezetőjét, valamint a KFF-et az eltiltás tényének a környezetvédelmi tanúsítványadókról vezetett nyilvántartásban való rögzítése céljából. Az eltiltás idejére a kijelölt felülvizsgáló állomás vezetője a tanúsítványadó tevékenységét ennek megfelelően korlátozza, megbízását visszavonja.

3.6.5. Amennyiben a területi közlekedési felügyelet megállapítja, hogy a tanúsítványadó eltiltása miatt a felülvizsgáló hely nem rendelkezik tanúsítványadóval, úgy a felülvizsgáló hely feljogosítását felfüggeszti.

3.6.6. Amennyiben a tanúsítványadó jogosultságának 3.6.3. pont szerinti visszavonására kerül sor a visszavonástól számított 5 évig nem adható újból feljogosítás tanúsítványadói tevékenységre.

3.6.7. Az ügyintéző megbízását legfeljebb hat hónapra vissza kell vonni, ha egy éven belül egynél több alkalommal kitöltetlen igazolólapot, illetve plakettel és nagyobb darabszámú (5 vagy több) plakettel nem tud elszámolni. A megbízást véglegesen vissza kell vonni, ha bebizonyosodik, hogy az ügyintéző igazolólap hamisításában, vizsgálat nélküli kiadásában közreműködött.

4. A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére feljogosított helyek (szervezetek) ellenőrzése

4.1. A környezetvédelmi felülvizsgáló állomások ellenőrzése

4.1.1. A környezetvédelmi felülvizsgáló állomásokat és a felülvizsgálati tevékenységet a területi közlekedési felügyeletek rendszeresen és esetenként ellenőrzik, és az ennek során szerzett tapasztalatokat értékelik.

4.1.2. Az ellenőrzés történhet:

a) éves felülvizsgálat keretében, amelynek során a rendeletben, illetve mellékleteiben, valamint a külön jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételek meglétét, továbbá a környezetvédelmi felülvizsgálati tevékenység minőségét, megbízhatóságát mérik fel és értékelik,

b) rendszeres felülvizsgálatként, amelynek során a folyamatos munkavégzéshez előírt feltételek (pl. mérésügyi megfelelés, ügyrend és adminisztráció stb.) teljesítését értékelik,

c) a tanúsított, illetőleg a környezetvédelmi felülvizsgálaton minősített járművek esetenkénti teljes vagy részellenőrzése útján,

d) a környezetvédelmi felülvizsgálat során végrehajtott technológiai folyamatokra kiterjedő ellenőrzésként,

e) a felkért állampolgárok vagy társhatóságok (különösen a környezetvédelmi felügyelőségek és a fogyasztóvédelmi felügyelőségek) közreműködésével, gépkocsinak mesterségesen előidézett hibával (hibákkal) környezetvédelmi felülvizsgálatra állítása révén,

f) a felülvizsgáló hely nem megfelelő munkavégzésének alapos gyanúja esetén a kiállított tanúsítványok és kiadott igazolólapok alapján a felülvizsgált gépjárművek egy héten belüli utóellenőrzésével a külön jogszabály szerinti vizsgára rendelés, vagy a gépkocsi tulajdonosával (üzemben tartójával) folytatott előzetes egyeztetés utáni, mozgó mérőegységgel végzett mérésekkel.

4.1.3. A 4.1.2. pont a)-d) pontja szerinti ellenőrzéseket a környezetvédelmi felülvizsgáló hely tulajdonosának, illetve a tulajdonos meghatalmazottjának közreműködésével kell végrehajtani. Az e)-f) pontok szerinti ellenőrzési formák alkalmazása során a szakmai érdek-képviselői szervezetet fel kell kérni közreműködésre.

4.1.4. A területi közlekedési felügyelet az éves ellenőrzés eredményéről és javaslatairól összefoglaló értékelést készít. Az ellenőrzés során megállapított hiányosságok felszámolása, a jelentésben foglalt javaslatok megvalósítása

érdekében tett intézkedésekről a felülvizsgáló helynek 30 napon belül tájékoztatni kell az ellenőrzést végző területi közlekedési felügyeletet.

4.2. A környezetvédelmi felülvizsgáló állomás kijelölésének felfüggesztése, a kijelölés visszavonása

4.2.1. Amennyiben a környezetvédelmi felülvizsgáló állomás a rendelet mellékleteiben, illetőleg a gépjárműfenntartóra a külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesíti, a területi közlekedési felügyelet a feltételek ismételt teljesítéséig felfüggeszti.

4.2.2. A közlekedési felügyelet a környezetvédelmi felülvizsgáló állomás feljogosítását visszavonja, ha az ellenőrzés megállapítja, hogy

a) 5 éven belül 3 ellenőrzés során bebizonyosodik a felülvizsgálat előírt technológiájának súlyos megsértése,

b) telephelyi ellenőrzés során az ellenőrzött gépkocsik 20%-a nem felel meg az előírásoknak, feltéve, hogy az ellenőrzött gépkocsik száma 10,

c) bármely okból 5 éven belül háromnál több alkalommal került sor a felülvizsgáló hely felfüggesztésére,

d) egy éven belül 3 alkalommal olyan gépkocsira adtak ki igazolólapot, amelynek felülvizsgálatára a szervezet, illetve alkalmazott tanúsítványadója nincs feljogosítva,

e) a felülvizsgálati tevékenységgel összefüggésben bűncselekmény alapos gyanúja miatt három éven belül két alkalommal büntetőeljárás indul az alkalmazott ellen,

f) a feljogosított felülvizsgáló hely tulajdonosa megakadályozza az ellenőrzést,

g) a feljogosított felülvizsgáló hely tulajdonosa bizonyítottan csalást követett el (vizsgálat nélkül ad ki igazolólapot), vagy a dolgozókat a felülvizsgálat eredményét befolyásoló szabálytalanságra készítetett.

4.2.3. A környezetvédelmi felülvizsgáló állomás kijelölésének felfüggesztéséről, illetőleg a kijelölés visszavonásáról szóló - írásban meghozott, indokolással ellátott döntés felülvizsgálatát a KFF-től lehet kérni.

4.2.4. A KFF - a gépjárműfenntartó szervezet által a kijelölési kérelemben meghatározott szakmai érdekvéleményét is beszerezve - dönt a területi közlekedési felügyelet döntésének fenntartásáról, illetőleg - jogszabálysértés esetén - annak megváltoztatásáról.

4.2.5. Amennyiben a felülvizsgáló hely feljogosításának visszavonására a 4.2.2. a)-d) pontok miatt került sor, úgy a visszavonástól számított 2 évig, ha az e)-f) pont miatt akkor 3 évig, ha a g) pont miatt akkor 5 évig nem adható újból feljogosítás.

5. Az RKFA műszerek ellenőrzése

Az ellenőrzésnek 2003. december 31-ét követően ki kell térnie az RKFA minősítésű mérőrendszerek használat közbeni vizsgálatára is.

5.1. Ha a műbizonylattal rendelkező műszer vizsgálatokor rendellenes működés (az automatikus mérésvezérlés előírttól, illetve használati utasításától, leírásától eltérő működése, a vizsgálatok során kijelzett és rögzített, illetve az elektronikus tanúsítványban kinyomtatott értéke eltérése stb., ide nem értve a műszer ellenőrző mérés során beavatkozás nélkül bekövetkező meghibásodását, a kalibráció hibáját) gyanúja merül fel, az ellenőrző hatóság vizsgálatot indít, melyhez szakértőt vehet igénybe.

5.2. Ha a szakértői vizsgálat alapján az ellenőrzést végző közlekedési hatóság azt állapítja meg, hogy

a) a rendellenes működés a felülvizsgáló szándékos beavatkozásának következménye, akkor a felülvizsgáló hely feljogosítását vissza kell vonni. Ebben az esetben a visszavonástól számított 3 évig nem adható újból feljogosítás,

b) ha a műbizonylattal rendelkező műszer rendellenes működése a gyártó, illetve forgalmazó által elkövetett hibára vezethető vissza, úgy soron kívül köteles értesíteni a KKF-et, hogy a rendellenesen működő műszerek használata a kijavítást követő ismételt minősítésig felfüggesztésre kerüljön.

5.3. Ha a műbizonylattal rendelkező mérőrendszerben a mérőműszerek vizsgálatokor rendellenes működés tapasztalható (pl. oxigén cella hibája, -számítás ellenőrző program szerinti hiba), az ellenőrző hatóság a műszer használatát megtiltja, másik megfelelő RKFA műszer hiányában a felülvizsgáló hely feljogosítását a javítást követő, az 5. számú melléklet 3., illetve 6. számú melléklet 2. pontja szerinti pontosság-ellenőrzés megtörténteig felfüggeszti.

### 13. számú melléklet a 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelethez

#### ***Otto-motoros szabályozott keverékképzésű, katalizátoros, OBD rendszerrel felszerelt gépkocsik felülvizsgálata***

1. Általános rendelkezések:



1.1. A felülvizsgálatot a vonatkozó jogszabályoknak és előírásoknak megfelelő, hiteles, pontos készülékekkel, alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal, szervizkörművek között kell elvégezni.

1.2. A felülvizsgálatra az 1. számú mellékletben foglalt gépkocsi adatok felvétele után kerülhet sor. A felülvizsgálat a következő műveleteket tartalmazza:

- felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (kigyűjtése),
- szemrevételezéses ellenőrzés,
- a motor üzemi állapotra melegítése, a mérés és az ellenőrzés előkészítése,
- a zavarjelző lámpa (MIL) státus szemrevételezéses ellenőrzése,
- az OBD funkcionális ellenőrzése,
- a környezetvédelmi jellemzők mérése,
- értékelés és a bizonylatok kiállítása.

1.3. 2003. december 31-ig az OBD rendszerrel felszerelt gépkocsik felülvizsgálata elvégezhető a 3. számú mellékletben foglalt eljárások szerint, az ott meghatározott követelményeket kielégítő mérőműszerrel, illetve mérőrendszerrel.

1.4. Otto-motoros szabályozott keverékképzésű, katalizátoros, OBD rendszerrel felszerelt gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatához 2004. január 1-től csak az 5. számú mellékletben foglaltaknak megfelelő, "Rendszeres Környezetvédelmi Felülvizsgálatra Alkalmas"-nak minősített, automatikus vezérlésű és kiértékelésű mérő rendszerek használhatók, amelyek rendelkeznek az 5. számú melléklet 2.3. pont c) alpontja szerinti, az OBD rendszer adatainak kiolvasását és az adatoknak a mérésvezérlést végző műszeren, illetve a mérő rendszer képernyőjén történő megjelenítését biztosító programmal.

## 2. Felülvizsgálati, technológiai adatok felvétele (összegyűjtése)

A felülvizsgálat feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az adott gépkocsira vonatkozó tanúsítványon manuálisan, illetve az 1.4. pont szerint automatikusan dokumentálandó, a gyártó által előírt, a gépkocsi jó állapotához tartozó adatok:

2.1. Motorhőmérséklet (°C) - a gyártó vagy forgalmazó által üzemleleg állapotra megadott legkisebb hőmérséklet, vagy adat hiányában legalább 80 °C.

2.2. Alapjáratú fordulatszám min/max (min-1).

2.3. Emelt üresjáratú fordulatszám min/max (min-1) - gyártó által adott érték, illetőleg annak hiányában min 2500 min-1 max 3000 min-1.

2.4. Lambda ( $\lambda$ ) érték emelt üresjáraton, a kipufogócső végén - gyártó által adott min/max érték, illetve gyári adat hiányában 0,97 - 1,03.

2.5. Emelt üresjáratú CO koncentráció (térf.%) - gyártó előírása, annak hiányában maximum 0,3%.

2.6. A keverék-összetélt szabályozó lambda-szonda szabályzójelének vizsgálatához előírt fordulatszám - gyártó által adott min/max érték, vagy annak hiányában alapjáratú fordulatszám.

2.7. A keverék-összetélt szabályozó lambda-szonda típusa - ugrás jelű vagy szélessávú lambda-szonda.

2.8. A keverék-összetélt szabályozó lambda-szonda jelének értéke:

2.8.1. ugrás jelű szonda esetében - a feszültség ugrás gyártó által előírt értéke, annak hiányában legalább 300 mV;

2.8.2. szélessávú lambda-szonda esetében - a gyártó által előírt min/max. érték (feszültség-mV, áramerősség-mA, vagy lambda ( $\lambda$ ) érték, annak hiányában a kipufogógáz összetételből számított lambda érték - 0,97 - 1,03.

2.9. A katalizátor kondicionálási feltételei. A gyártó által előírt, annak hiányában:

- kondicionálási fordulatszám (min-1) 2500 min-1,

- kondicionálás időtartama (s) 120 s.

## 3. Szemrevételezéses ellenőrzés

A mérés megkezdése előtt szemrevételezéssel kell ellenőrizni:

3.1. A szerelés nélkül, a felülvizsgáló által választott, az általános mérnöki gyakorlat szerint megbízhatónak minősíthető technológiával ellenőrizhető emisszió csökkentő egységek és rendszerek megléte és állapota. Különös figyelmet kell fordítani a kipufogórendszer (hiánytalanság, tömítettség, állapot, sérülések), a légszűrő, illetve a kipufogógáz visszavezető rendszer, a kipufogógáz kezelő rendszer, katalizátor, a kartergáz visszavezetés, szekunder levegő rendszer, párolgási emisszió csökkentő rendszer és más, a levegőszennyezéssel kapcsolatos érzékelők és beavatkozók ellenőrzésére. Ellenőrizni kell továbbá a gépkocsi általános környezetszennyezési állapotát (motor vagy egyéb olajszivárgás, hűtőfolyadék vagy légkondicionáló szivárgása stb.).

3.2. Az OBD kiolvasót, illetve a felülvizsgáló műszert csatlakoztatni kell a gépkocsi diagnosztikai csatlakozójához, és

3.2.1. a gyújtást bekapcsolni (a motor beindítása nélkül),

3.2.2. megvárni a motorvezérlő egységgel történő kapcsolat felépülését. Ha a kapcsolat nem jön létre, egy alkalommal a gyújtást kikapcsolva és a kiolvasót leválasztva a 3.2. ponttól kezdődően ismételt meg kell kísérelni a kommunikáció létrehozását.

3.3. A zavarjelző (MIL) lámpa meglétének és jelzésének szemrevételezéses ellenőrzése (álló motornál világítania kell).

3.4. A szemrevételezéses ellenőrzés eredménye:

- MEGFELEL - ha az emissziót befolyásoló elemek megvannak, hiánytalanok, sérülésmentesek, tömítettek stb., a motorvezérlő és az OBD kiolvasó közötti kommunikáció létrejött, a MIL lámpa világít.

- NEM FELEL MEG - ha az előzőek nem teljesülnek.

"NEM FELEL MEG" eredmény esetén a gépkocsi felülvizsgálata tovább nem folytatható.

4. A motort be kell indítani, alapjáraton járítani és a zavarjelző (MIL) lámpa jelzését szemrevételezés alapján értékelni kell. A MIL lámpának ki kell aludnia. A MIL lámpa hibajelzése esetén a felülvizsgálat nem folytatható, a felülvizsgálat eredménye

- NEM FELEL MEG.

5. Az OBD rendszer funkcionális ellenőrzése

5.1. Az OBD kiolvasónak automatikusan a MODUS 01 (mért értékek) vizsgálati módba kell kapcsolnia, és fel kell ismernie a motorvezérlő diagnosztikai rendszerének státusát- OBD, OBD II, EOBD, valamint a használt protokollt. Normális kommunikáció esetén a diagnosztikai rendszer státusa csak információs adat, nem kerül értékelésre.

5.2. Ki kell olvasni a zavarjelző (MIL) lámpának a motorvezérlő diagnosztikai rendszerében tárolt állapotát (be/ki).

5.3. Ki kell olvasni a tárolt hibák számát.

5.4. Ki kell olvasni az ún. készenléti kódot (továbbiakban Readyness kód, jelzi, hogy milyen rendszerkomponensek ellenőrzésére van felkészítve az OBD rendszer és a lehetséges ellenőrzések közül melyeket hajtott végre)

5.4.1. az OBD rendszer által végrehajtható ellenőrző vizsgálatokat jelző kód kiolvasása (12 jegyű bináris szám, 1 - végrehajtható, 0 - nem végrehajtható);

5.4.2. az OBD rendszer által végrehajtott ellenőrző vizsgálatokat jelző kód kiolvasása (12 jegyű bináris szám, 0 - végrehajtván, 1 - nem végrehajtván);

5.4.3. össze kell hasonlítani az 5.4.1. és 5.4.2. pont szerinti kódokat.

6. A motor üzemi állapotra melegítése, az emisszió mérés és az ellenőrzés előkészítése

6.1. A motort, a kipufogógáz kezelő rendszert, és az egyéb kipufogógáz koncentrációt befolyásoló szerkezetet, alkatrészeket a működéshez szükséges, előírászerű állapotba kell hozni. A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni és (pl. automatikus váltó beállítása stb.). A motorhőmérsékletet a hűtőfolyadékban a diagnosztikai csatlakozón MODUS 01 vizsgálati módban kiadott és az RKFA műszer által kijelzett hőmérséklete alapján kell megállapítani.

6.2. A mintavevő szondát a kipufogócsőbe kell helyezni.

6.3. Végre kell hajtani a 2.9. pont szerinti kondicionálást.

7. A környezetvédelmi jellemzők mérése

7.1. A motor hőmérsékletének mérése és dokumentálása.

7.2. A gépkocsi emelt fordulató üresjáratú jellemzőinek mérése és dokumentálása (a mérés előtt a fordulatszámot az emelt fordulató méréshez adott fordulatszámra kell növelni, és legalább 30 s ideig kell tartani), mérendő:

7.2.1. Emelt üresjáratú fordulatszám (min-1);

7.2.2. Lambda ( $\lambda$ ) érték, (a számítást az 5. számú mellékletben foglalt összefüggés alapján kell végezni);

7.2.3. A CO koncentráció a kipufogócső végén (térf.%);

7.3. A gépkocsi alapjáratú fordulató jellemzőinek mérése és dokumentálása (a mérés előtt a fordulatszámot alapjáratú fordulatszámra kell engedni, és meg kell várni, amíg stabilizálódik a 2.2. pont szerinti tartományban, majd ezt követően a fordulatszámot 5 s-on keresztül kell mérni), mérendő:

7.3.1. Alapjáratú fordulatszám (min-1);

7.4. Amennyiben az 5.4.3. pont szerint a Readyness kód értékelése azt mutatja, hogy az OBD rendszer nem hajtott végre minden lehetséges ellenőrző vizsgálatot, úgy ellenőrizni kell a keverék-összetételt szabályozó, az előírt lambda ( $\lambda$ ) érték betartását biztosító szondát.

7.4.1. A motor fordulatszámát meg kell növelni, amíg a 2.6. pont szerinti fordulatszám tartományba nem kerül és ott 5 s-ig járítani. Amennyiben a 2.6. pont szerinti az előírt fordulatszám és az alapjáratú fordulatszám tartománya azonos, a 8.2. pont szerinti mérés közvetlenül az alapjáratú fordulatszám mérése után megkezdhető. Az ötödik másodpercben mért fordulatszám a szabályozó szonda ellenőrzésének referencia fordulatszám.

7.4.2. A szabályozó szonda ellenőrzése 20 s-ig tart, miközben a motor fordulatszáma a referencia fordulatszám 100 min<sup>-1</sup> tartományban ingadozhat.

7.4.3. A lambda szonda (szondák) kiadott és mért jelének értékét ki kell olvasni

7.4.3.1. ugrás jelű lambda szonda esetén a feszültség ugrást (mV),

7.4.3.2. szélessávú lambda szonda esetén a lambda értéket vagy az áramerősséget (mA) vagy a feszültséget.

7.5. Amennyiben a tárolt hibák száma az 5.3. pont szerinti kiolvasásnál nem 0, akkor az OBD kiolvasón vagy a felülvizsgáló műszeren a MODUS 3 vizsgálati módot kell választani és a tárolt hibakódokat (amennyiben a kiolvasó vagy a műszer biztosítja, a hozzájuk tartozó szöveges értelmezéssel együtt) ki kell olvasni.

7.6. A mérést be kell fejezni, vagy szükség esetén (pl. kommunikáció megszakadása) a zavar fellépésének pontjától meg kell ismételni.

7.7. Kettős üzemű gépkocsi esetében a felülvizsgálatot csak benzinüzemben kell végrehajtani.

8. A gépkocsi minősítése

MEGFELELŐ, ha

- a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelel,

és

- a mért értékek (emelt üresjáratú fordulatszámon a lambda érték és CO koncentráció, az alapjáratú fordulatszám, a szükség esetén végzett szabályozó szonda ellenőrzés) a gyári előírásnak, illetve az annak hiányában előírt értékeknek megfelelnek, és

- a tárolt hibák száma (5.3. pont) = 0, és

- a zavarjelző (MIL) lámpa státusa a szemrevételezés szerinti ellenőrzés szerint megfelelő, továbbá az 5.2. pont szerint a motorvezérlő diagnosztikai rendszerében tárolt státusa és a látható kijelzése összhangban van (a motorvezérlő szerinti és a vizuálisan látható állapot azonos, mindkettő "kikapcsolt" vagy mindkettő "bekapcsolt" állapotot mutat.

NEM MEGFELELŐ: minden az előbbtől eltérő esetben.

9. A bizonylatok kiállítása

9.1. A felülvizsgálat során felvett, mért és alkalmazott adatokat és értékeléseket tanúsítványon kell dokumentálni, továbbá MEGFELELŐ minősítés esetén a 8. számú mellékletnek megfelelő Igazolólapot kell kiállítani és a 9. számú mellékletnek megfelelően plakettet rögzíteni a hátsó forgalmi rendszám táblára.

9.2. Az 1.4. pontban előírt határidő után a dokumentálásnak és az automatikus mérésvezérlésnek meg kell felelnie a 7. számú mellékletében előírt feltételeknek.